

ГРАЖДАНСКИ БУДИЛНИК

Тази година животът на всички ни се промени. Наложените мерки за борба с COVID-19, ситуацията на извънредност и принудителна социална изолация създадоха усещане за ограничаване на гражданските ни права и свободи. През това турболентно време се родиха и забележителни примери за солидарност между хората, за сдружаване и общи действия в подкрепа на нуждаещите се, нови форми за изразяване на свободна гражданска позиция.

Изложбата представя сюжети от пандемичното време през 2020, уловени във фотографиите, илюстрациите и текстовете на отличените автори в конкурса за социално ангажирано изкуство „Граждански будилник“ 2020.

ОТ ОРГАНИЗАТОРА

„Граждански Будилник“ е конкурс за социално ангажирано изкуство, който ежегодно организираме ние от фондация „Български център за нестопанско право“.

Нашата мисия е да подкрепяме хората в България да се сдружават свободно и да са граждански активни. За нас обединяването и сдружаването са повече от ценност – те са двигателят на гражданското общество.

Конкурса „Граждански будилник“ организираме за трета година, защото вярваме в силата на изкуството да предизвиква социална промяна. Чрез него подкрепяме будните и социално ангажирани автори, които със своя талант, творческа енергия и артистичен дух разказват за човешките и гражданските ни права и свободи.

Творбите отправят послания за правото на сдружаване, правото на мирни събрания и свободата на словото – правата, чрез които можем да (се) Събуждаме и обединяваме.

СЪБУЖДАНЕ: Правата през погледа на изкуството 2020 Vol. 3

Изложбата е част от проект „Творци – посланици за социална промяна“ на Български център за нестопанско право, финансиран от Програма „Култура“ на Столична община за 2020 г.

Подкрепата за Български център за нестопанско право за реализирането на изложбата е осигурена от Фондация „Америка за България“.

Изявленията и мненията, изразени в настоящата изложба, принадлежат единствено на авторите на произведенията и не отразяват непременно вижданията на Български център за нестопанско право, Фондация „Америка за България“ и Столична община.

Организатор / Organized by:

**БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО**

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

CIVIC ALARM CLOCK

This year, the lives of all of us have changed. The measures imposed to combat COVID-19, the state of emergency and forced social isolation have created a sense of quarantine of our civil rights and freedoms. Despite the turbulent situation, we have witnessed remarkable examples of solidarity among people, of association and joint action in support of those in need, new forms of expression of free civic point of view.

The exhibition presents stories from the pandemic in 2020, captured in photographs, illustrations and texts by distinguished authors in the third edition of the competition for socially engaged art „Civic Alarm Clock“ 2020.

FROM THE ORGANIZER

„Civic Alarm Clock“ is a competition for socially engaged art, annually organized by us - „Bulgarian Centre for Not-for-Profit Law“ Foundation.

Our mission is to support people in Bulgaria to associate freely, and to be active citizens. To us involvement and association are more than a value - they are the engine of civil society.

We organize the „Civic Alarm Clock“ competition for a third year, because we believe in the power of art to stir social change. Through it we support the open-minded and socially engaged authors, who with their talent, creative energy and artistic spirit tell about our human and civil rights and freedoms.

The works of art convey messages about the freedom of association, the freedom of peaceful assembly and the freedom of speech - the rights through which we can Awake and unite ourselves and others.

AWAKENING: Rights through the eyes of art 2020 Vol. 3

The exhibition is part of the Project „Artists - Ambassadors for Social Change“ of Bulgarian Centre for Not-for-Profit Law, financed by „Culture“ Programme of Sofia Municipality for 2020.

Support for the Bulgarian Center for Not-for-Profit Law for the realization of the exhibition is provided by the America for Bulgaria Foundation.

The statements and opinions expressed in this exhibition are solely those of the authors of the works and do not necessarily reflect the views of the Bulgarian Center for Not-for-Profit Law, America for Bulgaria Foundation and Sofia Municipality.

Организатор / Organized by:

**БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО**

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

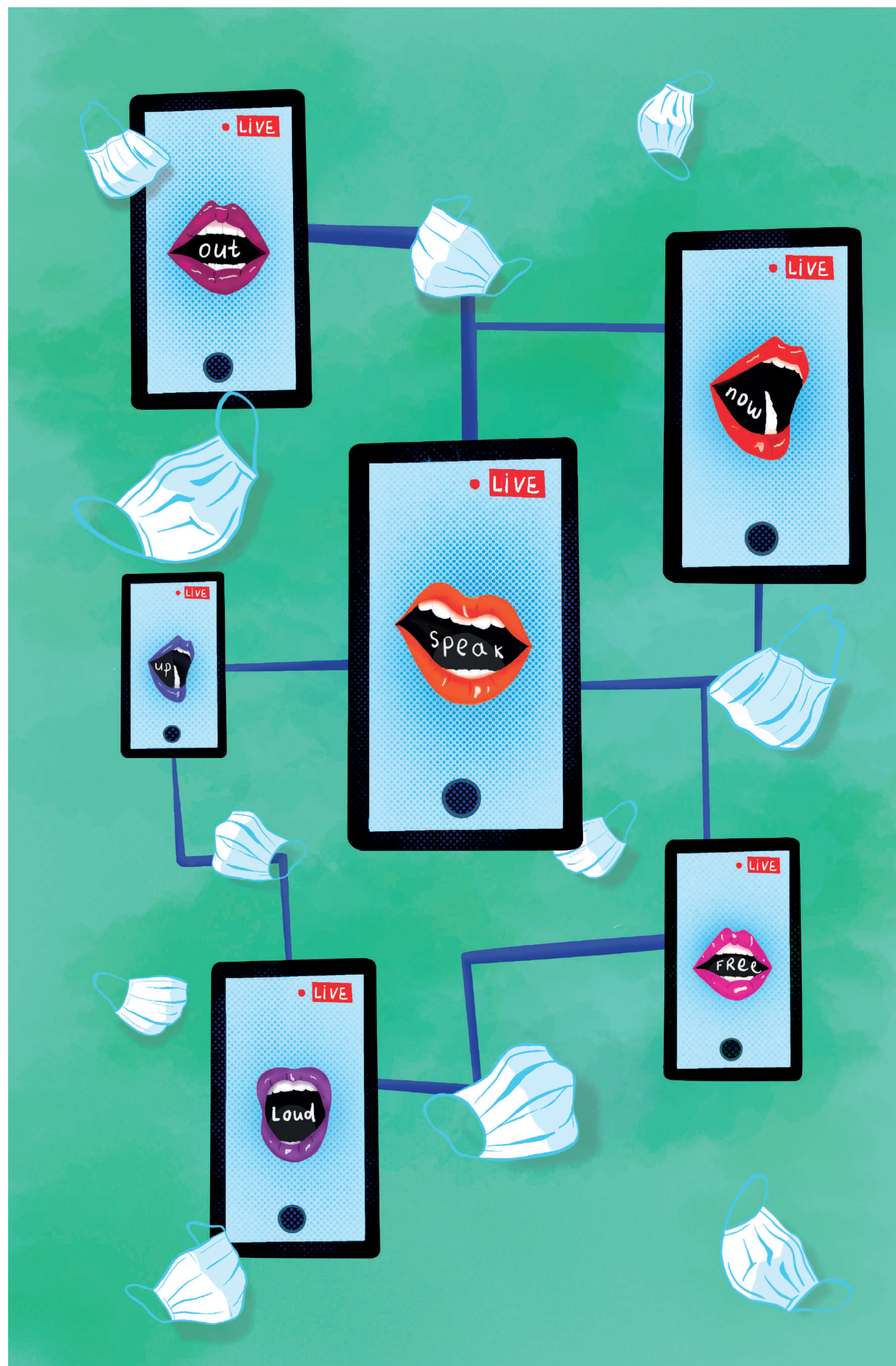
**AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION**

SPEAK

Автор: Магдалена Желева
Първо място в категория
„Илюстрация“

*

Въпреки изолацията и затрудненията да общуваме лице в лице, намерихме начин да останем свързани. През социалните мрежи и „live streaming“ успяхме да се обединим и да изразим своята съпричастност, подкрепа и дори тревога един към друг. Маските може и да прикриват лицата ни навън, но не могат да ни накарат да мълчим в домовете си.

SPEAK

Author: Magdalena Zheleva
First place
in the „Illustration“ Category

*

Despite the isolation and the difficulty of communicating face to face, we found a way to stay connected. Through social media and live streaming, we were able to unite and express our empathy, support and even concern for each other. Masks may cover our faces outdoors, but they cannot silence us in our homes.

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ЗАРАЗНО ДОБРО

Автор: Таня Божинова
Второ място
в категория „Илюстрация“

2020 година се оказа горчиво предизвикателство, но дори извънредното положение и призивите за социална дистанция не успяха да попречат на мнозина да подадат ръка на непознат в трудност. Човечността в кризисна ситуация онагледих с древния символ – дървото на живота. Достатъчно е в дълбоките му корени да стои желанието на един-единствен човек да помогне. Така, дори в страшен свят, могат да се родят плодове на надеждата – малките цветни топчета. Докато дървото расте, все повече хора с усмивка си подават ръка и в знак на подкрепа споделят плодовете му.

CONTAGIOUS GOOD

Author: Tanya Bozhinova
Second place
in the „Illustration“ Category

2020 proved to be a stiff challenge, but even the state of emergency and the calls for social distancing failed to prevent many from reaching out to a stranger in dire straits. I illustrated humanness in a crisis situation with the ancient symbol - the tree of life. It is enough that the desire to help a single person is in its deep roots. Thus, even in a scary world, the fruits of hope can ripen - little colour balls. As the tree grows, more and more people reach out with a smile and share its fruits as a sign of support.

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

БЕЗ ЛЪЖИ

Автор: Лидия Станулова
Трето място
в категория „Илюстрация“

*

Ситуациите на криза най-добре показват проблемите на обществото, изваждайки наяве и този с фалшивите новини и дезинформацията. Докато оригиналът на будистката пословица е: „Не гледай това, което противоречи на благопристойността; не говори това, което противоречи на благопристойността; не прави това, което противоречи на благопристойността“, моята перифраза на алегорията с „Трите мъдри маймуни“ е: „Не чувай лъжи/ Не виждай лъжи/ Не говори лъжи“ - в тон с извънредната ситуация.

Вместо да се обграждаме с неверни източници и купчини с тоалетна хартия, нека спрем и се замислим. Дали чуваме истината? Дали виждаме истината? А дали говорим истината?!

NO LIES

Author: Lydia Stanulova
Third place
in the „Illustration“ Category

*

Crisis situations best illustrate society's problems, exposing fake news and misinformation. While the original Buddhist proverb is: "Do not look at what is contrary to decency; do not speak what is contrary to decency; do not do what is contrary to decency", my paraphrase of the allegory with "The Three Wise Monkeys" is: "Do not hear lies / Do not see lies / Do not tell lies", - in tune with the emergency situation.

Instead of surrounding ourselves with false sources and stacks of toilet paper, let us stop and think. Do we hear the truth? Do we see the truth? Do we speak the truth?!

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ИГРАЯ НА КАРТИ СЪС СЕБЕ СИ

Автор: Боряна Савова
Почетно отличие
в категория „Илюстрация“

Дигитална илюстрация, описваща състоянието на индивида по време на социалното дистанциране и самоизолацията. Играта на карти символизира вътрешния конфликт и диалог.

I PLAY CARDS WITH MYSELF

Author: Boryana Savova
Honorary distinction
in the „Illustration“ Category

A digital illustration describing the state of the individual during social distancing and self-isolation. The card game symbolizes internal conflict and dialogue.

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

LIFE SCREENSHOT

Автор: Славена Николова
Почетно отличие
в категория „Илюстрация“

*

„Има само едно истинско богатство, и то е общуването между хората.“ – Антоан дьо Сент-Екзюпери

#coronavirusoutbreak #togetherathome
#selfisolation #weareinthistogether
#connecting #unity #bettertogether
#positivityduringcrisis

LIFE SCREENSHOT

Author: Slavena Nikolova
Honorary distinction in the „Illustration“
Category

*

“The only true wealth is communication between people.” - Antoine de Saint-Exupery

#coronavirusoutbreak #togetherathome
#selfisolation #weareinthistogether
#connecting #unity #bettertogether
#positivityduringcrisis

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ПРЕЗАРЕЖДАНЕ

Автор: Христо Русев
Първо място
в категория „Фотография“

Коронавирусът ни изправи пред нови времена, в които трябваше да се научим да живеем и оцеляваме. Казвам „оцеляваме“, защото повечето неща, с които се сблъскахме ежедневно, за нас бяха нови. А не бяхме свикнали да живеем и мислим за другите. Лично аз като фотожурналист видях много положителни неща, които вирусът „причини“: органите на реда изведнъж станаха отзивчиви, разбиращи и помагачи; доброволци в помощ на възрастни; дарителски кампании за храна, в които се включиха хиляди, с мисъл за колегата, комшията или непознатия на улицата.

RELOAD

Author: Hristo Rusev
First place
in the „Photography“ Category

The coronavirus confronted us with new times in which we had to learn to live and survive. I say “survive” because most of the things we encountered every day were new to us. And we were not used to living and thinking about others. Personally, I as a photojournalist saw many positive things that the virus „caused“: law enforcement suddenly became responsive, understanding and helpful; volunteers helped the elderly; food donation campaigns involved thousands, with the thought of a colleague, a neighbour or a stranger on the street.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

TEMPONAUTICA

Авторски колектив: Силвия Богоева и
Пламен Янков - TEMPONAUTICA
Второ място
в категория „Фотография“

Време на пандемия, време на социал-на изолация...носим маски и шлемове. Но дали трябва да останем безмълвни, скрити и тихи? Когато обществото е разделено и неговите права са ограничени, е особено важно да се даде свободен път на правото на изразяване на позиции, творчество и идеи в полза на общественения дискурс. Темпонавтика е серия от перформативни портрети, заснети по време на извънредното положение като експлоративен опит за изследване на връзката между бъдещето и миналото, както и живота във времето на пандемията и изолацията. Използваме образа на човека от бъдещето-Темпонавт, който пътува назад във времето до днешната реалност. Опитите на Темпонавта да установи контакт с хората на тази сюрреалистична реалност са неуспешни. Той остава мълчалив свидетел на случващото се.

„Дано физическото затваряне
отвори умовете!“
(Едгар Морен)

TEMPONAUTICA

Author's team: Silviya Bogoeva
and Plamen Yankov - TEMPONAUTICA
Second place
in the „Photography“ Category

A time of pandemic, a time of social isolation ... we wear masks and helmets. But should we remain silent, hidden and quiet? When society is divided and its rights are limited, it is particularly important to give green light to the right to express positions, creativity and ideas in favour of the public discourse. Temponautica is a series of performative portraits taken during the state of emergency as an exploratory attempt to study the relationship between the future and the past, as well as life in time of pandemic and isolation. We use the image of the man of the future - Temponaut, who travels back in time to today's reality. The Temponaut's attempts to make contact with the people of this surreal reality fail. He remains a silent witness to what is happening.

“May the physical lockdown open minds!”
(Edgar Morin)

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ЧОВЕЧНОСТТА В МИСИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Автор: Тихомира Методиева - Тихич
Трето място в категория „Фотография“

*

Фотографията е част от серията „Човечността в мисия за опазване на човечеството“, в която чрез фотографското изкуство разказвам за приноса на няколко граждански организации в подкрепа на нуждаещи се по време на извънредното положение чрез доставяне на храна, лекарства и продукти от първа необходимост. И най-вече чрез грижа и внимание, за да им покажат, че не са сами.

HUMANNESS IN A MISSION TO PRESERVE HUMANITY

Author: Tihomira Metodieva-Tihich
Third place in the „Photography“ Category

*

This photograph is part of the series “Humanness in a mission to preserve humanity”, in which with the means of photography I tell about the contribution of several civic organizations supporting those in need during the state of emergency by delivering food, medicine and basic necessities. And most of all, through care and attention to those in need showing them that they are not alone.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

КОПНЕЖ

Автор: Гергана Кадийска
Почетно отличие
в категория „Фотография“

Копнежът към свободата – непрестанен вик, нашето вътрешно ехо. Той ще отвори врати, ще остави само отпечатък си върху четирите стени и ще тръгне на път, неспирно пътуване. Пътят – надежда за щастието, гаранция за съществуване и единствената мерителна единица на нашия живот. Този копнеж е правото да изразим себе си, позицията че не сме бездушни. Всеки копнее за собствената си свобода, защото без нея животът би бил немислим. Свободата да бъдеш!

LONGING

Author: Gergana Kadiyska
Honorary distinction
in the „Photography“ Category

Longing for freedom - a constant cry, our inner echo. It will open doors, leave only its mark on the four walls, and set out on a journey, a never-ending journey. The road - a hope for happiness, a guarantee of existence and the only measure of our lives. This longing is the right to express ourselves, the point of view that we are not without souls. Everyone longs for their own freedom, because without it life would be unthinkable. The freedom to be!

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

SOLIDARITY: A CONTRAPOINT

Автор: Тончо Краевски

Първо място в категория „Текст“

Казват ни, че солидарност е моралното задължение ние да включваме хора в общности, да ги защитаваме и подкрепяме на основание нашата споделена човечност. Но кои сме ние и какво ни е разделило на първо време от другите хора, с които споделяме тази човечност?

Трябва да си признаем, че „ние“-позицията не е много престижна в днешно време, дори в средите на хора проповядващи солидарност и човечност. „Ние“ е допустимо, доколкото намеква за сбор от индивиди. Но да говориш и действаш в името на някакво монолитно „ние“, което е повече от сбора на съставните си части, се посреща като шовинизъм, популизъм, демагогия (кой ти дава право да говориш от името на ...?), но също комунизъм, колективизъм и пр. По време на карантината една влогърка, Натали Уин, доста необичайна и смущаваща персона, чийто канал - ContraPoints - следя с виновно любопитство от години, публикува видео-есе, озаглавено „Cringe“. Натали излага философска теория на кринджа и особено кринджа в интернет културата.

Криндж е чувството за болезнена неловкост, което изпитваме, когато сме изтръгнати от собствената си перспектива и сме принудени да се видим от страни. „Кринджваме“, когато прочетем стари свои статуси и коментари, които ни се струват вече глупави, когато слушаме гласа си на запис или когато си спомняме за унижителни моменти. Но кринджът може да бъде насочен и към друг човек, когато той се излага публично. Компилациите от видеоклипове на хора, които падат, удрят се или се злепоставят по някакъв начин са от най-старите форми на забавление в интернет. Тогава обикновено кринджваме с тях, изпитваме косвено смущение, което е вид съчувствие, защото дори да е смешно, ние разбираме, че споделяме една и съща човешка уязвимост. Но преобладаващото криндж съдържание в мрежата е криндж към някого. При тази вариация наблюдаваме човек, който не осъзнава своя срам. Има цяла циркова индустрия, която се храни от кринджа към, напр., предаванията за аматьори певци, в които мнозина от участниците излизат с голяма увереност на сцената, защото са убедени, че пеят добре, докато всъщност се излагат. Тази дистанция между представата и действителността поражда криндж и ние го изпитваме, защото те не са така добри да го изпитват за себе си. Този криндж е вече презрителен и садистичен. „Кринджът е електрошокът, емоционалното наказание за това да бъдеш неуместен. То охранява границите на социално допустимото поведение, като

наранява егото“ - казва Натали. И също: „Причината да сме толкова привлечени от криндж съдържанието е, че нашите мозъци искат да се научим как да избягваме да ставаме за смях.“

Този механизъм на правоприлагане има тъмна страна. Натали дава зловещи примери, с които всеки може да свърже своя опит онлайн. Уязвими хора, които не са достатъчно самосъзнателни да съблюдават собственото си поведение, могат да се превърнат в боксови круши за интернет тълпата, която ще ги провокира, манипулира и тормози, за да продължава да изцежда кринджа от тях. Публичното опозоряване е толкова садистично и примитивно, че по нищо не се различава от линчуването и замерянето с камъни и зеленчуци, което смятаме за преодоляно преди един-два века. Както и тогава, линчът е неразделно свързан с някакви морални оправдания, които тълпата си внушава. „Трябва да внимава повече. Аз защо не се излагам така? Така му помагаме да се осъзнае.“ И тук идва особено неприятната част. Натали открива зависимост, връзка между линчувания, от една страна, и някои от най-страстните му мъчители, от друга. Напр., хора със социални и психични разстройства много често биват най-жестоко преследвани от други такива хора. Жени, гей и транс хора линчуват други жени, гей и транс хора.

Може би тук е мястото да кажа за тези, които за първи път чуват за нея, че Натали е трансджендър. Нейните видеа първи ме открехнаха за противоречията и напрежението в самата транс общност, където (както навсякъде) солидарността хич не е дагеност. Основният морален довод, с който аутисти гаврят аутист или транс хора гаврят транс човек, е, че той се гържи злепоставящо за цялата общност. „Заради такива като него обществото ни мрази и цис-хората няма да ни приемат.“ И това е настолен пример за кринджът, който Натали нарича вътрешногрупов, защото го изпитваме, когато член на група, към която принадлежим, се излага, т.е. не може правилно да скрие своята различност и да се държи като добър и нормален индивид. „Той/тя не е истински трансджендър!“ - крещат линчуващите, защото се боят от реакцията на „нормалните хора“ и се надяват, че ако те са най-разпалените в тълпата на нормалността, тълпата ще ги пощади, ще ги подмине.

Но това не важи само за маргинализираните общности. То е валидно за всички. И е някак подходящо, че наблюдението иде от човек като Натали, който се е родил в грешното тяло. Защото ако си сложим този аршин, може да излезе, че мнозина от нас съчетават своето тяло с идентичност, която ни е чужда. Как иначе да си обясним, че човек, роден в българско село или градче, може да се срамува от България, да я подиграва и да се извинява при първа въз-

можност на европейците от нейно име? Или че може гейове да ръководят крайнодесни партии? Младежи, които са били пренебрегвани или тормозени в училище, защото са били различни, да гроят различните по вестници и телевизии? Хора, които са родени в най-обикновени семейства, да пропагандират как трябва да се премахне минималната работна заплата? Защо? Защото искат - искаме - приемане от „нормалните“, вписване в групата на индивидите, не с цел да изпъкнем, ами да станем невидими, да ни оставят на мира. Искаме да бъдем просто „аз“, независими от рождените белези, от различността на „ние“-то. Бичуваме своите, за да избегнем камшика. Предаваме своята плът и кръв, за да покажем лоялност към принципи и идеи, т.е. към групата на непринадлежащите, племето което казва, че не е племе. Но тази „идентичност“ е затвор и палач за телата ни, както тялото на Натали е било затвор и палач за нейната идентичност.

Въпросът за солидарността, излиза, не е как да приобщаваме хора, а как хората са били изключени на първо време. Дали езикът не ни лъже, когато казваме че интегрираме някого, а всъщност го включваме към групата на изключените? Дали отгелният човек наистина е достатъчно силен, за да каже „аз“ и да звучи сериозно? Дали индивидът не е универсалният тиранин - чуждата идентичност, която е колонизирала телата ни и е разглобила стадото ни? И колко свършен е неговият репресивен апарат! Той не издава изрични заповеди, няма централен комитет. Често правилата на индивидуалисткия режим са неписани или дори напълно отсъстват - на нас е оставено да се досещаме, с разумни и предпазливи догадки да конструираме сами правилото, което да следваме, за да бъдем поощрени и да не ни се смеят. Полицейската власт е аутсорсната към нас самите и се преживява като свобода. Човекът, у когото е силно съзнанието, силен е и властническият апарат. Наемници, които полицействат собствените си тела и пазят от проявите на различност, на солидарност, на „Ние“, при това в името на индивидуалния избор и хуманизма. Но аз имам повече общо с Натали, отколкото с цяла орда индивиди с моят „идентичност“ или, Боже опази, „убеждения“. Нещо интимно и непроницаемо свързва хората, които поне веднъж са се проваляли да скрият своята различност, а много са се опитвали.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

SOLIDARITY: A CONTRAPOINT

Author: Toncho Kraevski

First place in the „Text“ Category

We are told that solidarity is the moral obligation for us to include people in communities, to protect and support them based on our shared humanness. But who are we and what separated us in the first place from the other people with whom we share this humanness?

We have to admit that the „we“ position is not very prestigious nowadays, even among people who preach solidarity and humanness. “We” is admissible insofar as it implies a collection of individuals. But to speak and act in the name of some monolithic “we”, which is more than the sum of its components, is met as chauvinism, populism, demagoguery (who gives you the right to speak on behalf of...?), but also communism, collectivism, etc. During the quarantine, a vlogger, Natalie Wynn, a rather unusual and unsettling person whose channel - ContraPoints - I have been following with guilty fascination for years, published a video essay entitled „Cringe“. Natalie presents a philosophical theory of cringe and especially cringe in internet culture.

Cringe is the feeling of painful awkwardness we feel when we are yanked from our own perspective and forced to see ourselves from aside. We cringe when we read old posts and comments that seem already silly to us, when we listen to our voice on a recording, or when we remember humiliating moments. But cringe can also be directed at another person when they are embarrassing themselves in public. Compilations of videos of people who fall, hit or are out of their depth in some way are among the oldest forms of entertainment on the Internet. Then we usually cringe with them, we experience vicarious embarrassment, which is a kind of empathy, because even when it is funny, we understand that we share the same human vulnerability. But the predominant cringe content on the web is cringe for someone. In this variation, we observe a person who is not aware of their shame. There is a whole circus industry that feeds on cringe for, for example, amateur singer shows, in which many of the participants go on stage with great confidence because they are convinced that they sing well while actually embarrassing themselves. This distance between concept and reality generates cringe, and we experience it because they are

not so good as to experience it for themselves. This cringe is already contemptuous and sadistic. „Cringe is the electric shock, the emotional punishment for being awkward. It enforces the limits of socially acceptable behaviour by wounding the ego,” says Natalie. Also: “one reason we’re fascinated by cringe content is that our brains want us to learn how to avoid being laughed at.”

This enforcement mechanism has a dark side. Natalie gives sinister examples that anyone can relate to in their online experience. Vulnerable people who are not self-aware enough to observe their own behaviour can become the butt of the jokes of the internet crowd, which will provoke, manipulate and harass them to continue squeezing the cringe out of them. Public humiliation is so sadistic and primitive that it is no different from lynching and throwing stones and vegetables, which we believe was overcome a century or two ago. As then, the lynching is inextricably linked to some moral justifications that the crowd impresses on. „I need to be more careful. Why don’t I humiliate myself like that? That’s how we help them come to their senses. ”And here comes the particularly unpleasant part. Natalie discovers a dependence, a connection between the lynched, on the one hand, and some of their most passionate tormentors, on the other. For example, people with social and mental disorders are very often the most severely persecuted by other people who are the same. Women, gay and trans people lynch other women, gay and trans people.

Maybe this is the place to say that Natalie is transgender for those who hear about her for the first time. Her videos first brought home to me the contradictions and tensions in the trance community itself, where (as everywhere) solidarity is not a given. The main moral argument for autistic people to ridicule autistic people or trans people to ridicule trans people is that they behave in a discreditable manner to the whole community.“ Because of people like them, society hates us and cispeople will not accept us.” And this is a textbook example of cringe, which Natalie calls ingroup, because we experience it when a member of a group to which we belong is embarrassing themselves i.e. they cannot properly hide their difference and behave like a good and normal individual. „He/she is not a real transgender!“ - the lynchers shout, because they are afraid of the reaction of “normal people” and hope that if they are the most enthusiastic in the crowd of normalcy, the crowd will spare them, will pass them by.

But this applies not just to marginalized communities. It is valid for everyone. And it is somehow appropriate that the observation comes from someone like Natalie, who was born in the wrong body. Because if we use this yardstick it may turn out that many of us combine our bodies with an identity that is strange to us. How else to explain that a person born in a Bulgarian village or town can be ashamed of Bulgaria, mock it and apologize at the first opportunity on its behalf to Europeans? Or that gays can lead far-right parties? Young people who were neglected or bullied at school because they were different, trash the different ones in newspapers and on television? People who were born into the most ordinary families trumpet how the minimum wage should be abolished? Why? Because they want - we want - to be accepted by the “normal”, blend in the group of individuals, not to stand out, but become invisible, be left alone. We want to be just „I“, independent of birthmarks, of the difference of „we“. We whip our own to avoid the whip. We trade our flesh and blood to show loyalty to principles and ideas, i.e. to the group of the excluded, the tribe that says it is not a tribe. But this „identity“ is a prison and an executioner to our bodies, just as Natalie’s body was a prison and an executioner to her identity.

The issue of solidarity, it turns out, is not how to include people, but how people were excluded in the first place. Does our language lie when we say that we are integrating someone, when in fact we are including them in the group of the excluded? Is the individual strong enough to say “I” and sound serious? Isn’t the individual the universal tyrant - the strange identity that has colonized our bodies and dispersed our herd? And how perfect is the tyrant’s repressive apparatus! There are no explicit orders issued, there is no central committee. Often the rules of the individualist regime are unwritten or even completely absent - we are left to guess, with reasonable and cautious assumptions, to draw up the rule ourselves that we will follow in order to be encouraged and not to be laughed at. Police power is outsourced to ourselves and is experienced as freedom. The person who has a strong consciousness has also a strong power apparatus. Mercenaries who police their own bodies and guard against manifestations of diversity, of solidarity, of „We“, in the name of individual choice and humanism at that. But I have more in common with Natalie than with a whole horde of individuals with my „identity“ or, God forbid, „convictions.“ Something intimate and unpronounceable connects people who have at least once failed to hide their differences, and have tried a lot.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ВИРУСА НА ПРЕГРЪДКАТА

Автор: Александър Иванов
Второ място
в категория „Текст“

не се целувайте
не се разхождайте
не излизайте
не пътувайте
не летете
не се напивайте
не кашляйте
не се приближавайте
не пейте
не викайте
не питайте
не дишайте
не носете маски
не се заразявайте

не се презръщайте

не се презръщайте

не умирайте

опасно е
да не сте сами

THE HUG VIRUS

Author: Alexander Ivanov
Second place
in the „Text“ Category

don't kiss
don't walk
don't go out
don't travel
don't fly
don't get drunk
don't cough
don't come near
don't drink
don't shout
don't ask
don't breathe
don't wear masks
don't become infected

don't hug

don't hug

don't die

it's dangerous
not to be alone

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

АГРЕСИЯ

Автор: Елена Чамуркова
Трето място в категория „Текст“

Милена се прибра съсипана от умора, но безкрайно удовлетворена, а това усещане ѝ беше непознато през последните самотни години. Хрумна ѝ, че съдбата всъщност е най-големият сценарист, защото поднасяше неочаквани обрати.

Съвсем доскоро тя възприемаше себе си за безличен и незабележим човек, чийто труд, кауза и енергия се разпиляваха като ситни прашинки, издухани от мощния порив на житейските бури. Това я ядосваше, но тя умееше да гържи под контрол вътрешната си агресия. Което въпреки всичко я изтощаваше.

Обстоятелствата обаче се подредиха така, че в момента Милена се чувстваше полезна и мотивирана да помага. Защото, докато другите губеха работа, социален живот, пари, а някои дори – здравето и живота си, тя беше заета по 12 часа и това я спасяваше.

От години Милена работеше в единствения в областта кризисен център за жертви на домашно насилие. Капацитетът му бе за 15 човека, но преди извънредното положение стоеше почти празен. Пък и за домашно насилие почти не се говореше. Темата беше деликатна. Хората се срамуваха и предпочитаха мъчително да стискат зъби, вместо да потърсят специализирана помощ и компетентно решение на този тежък социален проблем. Беше им по-удобно да търпят вербалната и физическата агресия на партньорите си, вместо да споделят и веднъж завинаги да се разделят с агресорите.

Милена често разсъждаваше върху това. Познаваше много жени, деца и дори мъже, които бяха малтретираны от най-близките си хора по различни причини. И повечето от тях с времето неизбежно развиваха Стокхолмския синдром. Тя разбираше тази, почти перверзна, привързаност към собствените им мъчители. Защото на жертвите упорито им се внушаваше, че са хора втора категория и те нямаха смелост и сили да започнат на чисто живота си. Като свободни личности, без да зависят от настроението, заплатата, алкохолния градус и в крайна сметка от ... юмруците на своите насилници.

Социалната изолация обаче изведнъж преобърна нещата. Случаите на домашно насилие нарастваха много по-бързо от заразените с COVID-19 и кризисният център изведнъж отесня. Епидемията затвори хората вкъщи, наруши комфорта и динамичния стереотип на мнозина, и буквално взриви и без това крехката търпимост в много семейства.

Само че темата отсъстваше от информационните емисии, които приличаха на здравен, или правителствен бюлетин. Насилието се случваше и стоеше здраво заключено между стените на домовете, и в най-добрия случай за него се досещаха съседите. Но на тях не им влизаше в работата. Изобщо. В злоещите дни, натежали от неизвест-

ност и мрачни новини за заразата, всички бяха погълнати от стремежа си да оцелеят физически и психически, без ни най-малко да се тревожат от хорските проблеми, камо ли да предложат помощ.

Бунтарската природа на Милена обаче нямаше как да се примири с това безразличие и обществено лицемерие. В което мнозина се възмущаваха публично, че изолацията ги е лишила от активен живот, но оставаха слепи и глухи за социалната пандемия, каквато всъщност бе домашното насилие. Затова от няколко дни тя също засили активността си в интернет пространството. Пишеше статии и постове за проблема, призоваваше жертвите да потърсят помощ, институциите – да си вършат съвестно работата, а обществото да не стои безучастно.

Като цяло публикациите ѝ срещаха положителен отзвук, макар да не липсваха и подигравателни коментари, че самата авторка е жертва на домашно насилие и затова преекспонира темата. Въпреки, истината беше по-различна, но Милена нямаше намерение да я коментира с никого, още по-малко пък в социалните мрежи. Затова пък популярността на блога ѝ растеше и постепенно медиите започнаха да я канят за интервюта...

Едно от тях, привлече вниманието на Светла, докато младата жена сърфираше безцелно в мрежата. Щом прочете анонса, жената настръхна:

Клиничният психолог Милена Иванова:

„Случаите на домашно насилие по време на изолацията нараснаха три пъти! Нека потърпевшите не се отчайват – има изход!“

Светла се поколеба дали да отвори линка към статията. Боеше се, че всеки момент мъжът ѝ ще влезе в спалнята и ще я пребие отново. Особено ако види какво точно чете. Но този път любопитството надделя над страха. И без това тялото ѝ беше привикнало към юмруците му, които напоследък губеха мощ, вероятно заради забавените му от алкохола реакции и замъгления разсъдък.

Светла беше типичната жертва на домашно насилие. При това от години. За първи път Спас я удари в деня преди сватбата им. От ревност. С тежката си ръка ѝ сцели устата. Тя буквално остана втрещена. Изобщо не можеше да повярва какво точно се случва. Само умираше от унижение и страх, но колкото и да искаше да избяга, в краката ѝ сякаш бе налято олово.

Той, разбира се, се разкая. Плака през цялата нощ, моли за прошка, като не спираше да се кълне, че това никога, ама никога няма да се повтори. Светла му повярва и сгреши. Вече 10 години Спас я пребиваше поне веднъж месечно, а сега, откакто и двамата бяха вкъщи, юмруците му се стоварваха върху крехкото ѝ тяло почти всяка вечер. С първата ракия угризенията му падаха, с втората

започваше да буйства, а с третата посягаше. Добре поне, че хроничното му пиянство отне силата на ударите. И добре, че дъщеря им я нямаше. Още по време на грипната ваканция, която съвпадна с епидемията от коронавирус, Светла я изпрати на село при родителите си и така ѝ спести травмата от грозните скандали.

А Спас беше цар на кавзите. И понеже нямаше поводи за тях, си ги измисляше сам. Преди изолацията бясно я ревнуваше, макар самият той да не ѝ беше верен. Въпреки това я следеше, ровеше в чантата, по джобовете, в телефона ѝ. Беше засякъл с хронометър времето ѝ за придвижване до работата и обратно, и ако се случеше да закъснее, я посрещаше с удар още от входната врата. Нищо, че тя мъknеше торбите с покупки, сред които почетно място заемаше ракията му...

Допреди изолацията Светла все пак намираше сили да търпи пристъпите на мъжа си. През деня работеше, детето им ходеше на училище и на занималня, и това ги спасяваше от кошмара. Но откакто се затвори вкъщи, ситуацията почти излезе от контрол. Заводът, в който Спас беше охранител, също хлопна кепенците и той рязко смени навиците си. Оказа се принуден денонощно да споделя тясната панелка с жена си и това съвсем го озлоби. Постоянно гледеше новините, мърмореше, че няма работа, а парите свършват, псуваше властта и пиеше здраво...

Преди още да довърши интервюто, Светла вече беше взела най-тежкото, но и най-правилното решение в живота си. Щеше да избяга. Да напусне мъжа си още на сутринта. Чу го да я вика от другата стая – вероятно беше огладнял и си чакаше салатата. Нека да почака, от утре щеше да си я приготви сам. Тя намери личния профил на психоложката и остави съобщение. Не след дълго двете се свързаха и уточниха всички подробности около настъпването ѝ в кризисния център.

Месец по-късно Светла и дъщеря ѝ посрещнаха Милена в новото им жилище. Беше малък, но чист и подреден с вкус апартамент, който общината им даде под наем. Малката отиде в стаята си, а двете седнаха на по чаша кафе. Неусетно се увлякоха в по-интимен разговор и тогава Милена за пръв път сподели личната си история, заради която беше станала психолог. Оказа се, че преди да започне да помага на другите, е помогнала на себе си. Израснала като единствено дете. Родителите ѝ постоянно говорили, че ще ѝ подарят братче или сестриче, но второ бебе в семейството така и не се появило. Заради непрекъснатото очакване, което по-късно се превърнало в страх, Милена станала егоист. При това агресивен и коравосърдечен. Започнала да проявява необяснима вербална жестокост към всички – към майка си и баща си, съучениците и малцината си приятели. Години по-късно осъзнала, че това било защитна реакция. И решително загърбила най-тъжния и самотен период в живота си. Агресията оставила в миналото и се посветила на грижи към другите.

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION

AGGRESSION

Author: Elena Chamurkova
Third place in the „Text“ Category

Milena came home haggard but infinitely satisfied and this feeling had been unfamiliar to her for the last lonely years. It occurred to her that fate was, in fact, the greatest screenwriter because it made unexpected twists.

Until recently, she saw herself as an insipid and inconspicuous person whose work, cause, and energy were scattered like tiny specks blown away by the powerful gust of life's storms. This infuriated her but she knew how to control her inner aggression. Which, by the way, was totally exhausting her. However, the circumstances were such that at the moment Milena felt useful and motivated to help. Because while others lost their jobs, social lives, money, and some even lost their health and lives, she was busy 12 hours a day and that was a lifesaver.

For years, Milena had been working at the only crisis centre in the area for victims of domestic violence. Its capacity was 15 people, but before the state of emergency, it had been almost empty. There was almost no talk of domestic violence. The subject was sensitive. People were ashamed and preferred to grit their teeth painfully instead of seeking specialized help and a competent solution to this difficult social problem. It was more convenient for them to tolerate the verbal and physical aggression of their partners instead of talking about it and parting with the aggressors for good.

Milena often thought about it. She knew a lot of women, children even men who were being abused by those closest to them for various reasons. And over time, most of them inevitably developed the Stockholm Syndrome. She understood this almost perverse attachment to one's own tormentor. Because it was persistently impressed on the victims that they were second-rate people and they did not have the courage and strength to start their lives anew. As free people, not dependent on the mood, salary, alcohol level and ultimately the fists of their abusers.

However, social isolation suddenly turned things around. Cases of domestic violence grew much faster than those of infected with COVID-19, and the crisis centre suddenly became crowded. The epidemic locked people at home, disrupted the comfort and daily routines of many, and literally blew up the already fragile tolerance in many families.

But the topic was absent from newscasts which looked like a health or government bulletin. Violence was happening and was firmly locked between the walls of the homes, and at best the neighbours guessed about it. But it was none of their business. At all. In the ominous days, weighed down by uncertainty and grim news of the contagion, everyone was engrossed in their strive to survive physically and mentally, not in the least touched by other peoples' problems, let alone offering help.

Milena's rebellious nature, however, could not put up with this indifference and public hypocrisy. Many resented publicly that isolation had deprived them of an active

life, but remained blind and deaf to a social pandemic such as domestic violence. Therefore, some days ago she had also increased her activity on the Internet. She wrote articles and posts about the problem, urged victims to seek help, institutions to do their job conscientiously, and society not to be indifferent.

In general, her post received a positive response, although there were also mocking comments that the author herself was a victim of domestic violence and therefore overexposed the topic. Incidentally, the truth was different, but Milena did not intend to comment on it with anyone, much less on social networks. However, the popularity of her blog grew and gradually the media began to invite her for interviews...

One of them caught Svetla's eye as the young woman was surfing the net aimlessly. As soon as she read the announcement, the woman was on edge.

The clinical psychologist Milena Ivanova:

„Cases of domestic violence during isolation have tripled! Let the victims not despair - there is a way out! „

Svetla hesitated to open the link to the article. She was afraid that at any moment her husband would enter the bedroom and beat her again. Especially if he saw exactly what she was reading. But this time curiosity overcame fear. One way or the other, her body was accustomed to his fists, which had been losing power lately, probably because of his reactions were slowed by alcohol and his mind clouded.

Svetla was the typical victim of domestic violence. For many years at that. Spas hit her for the first time the day before their wedding. Out of jealousy. He split her lip with his heavy hand. She was literally thunderstruck. She could not believe what exactly was going on. She was just dying of humiliation and fear, but as much as she wanted to run away, it was as if lead had been poured into her legs.

He, of course, repented. He cried all night, begging for forgiveness, constantly pledging that this would never, ever happen again. Svetla believed him and this was her mistake. For 10 years, Spas had been beating her at least once a month, and now that they were both home, his fists landed on her fragile body almost every night. With the first brandy, his remorse vanished, with the second, he began to rant and rave, and with the third, he started hitting. At least his chronic drunkenness took away the force of the blows. Just as well, their daughter was not there. As early as the flu recess, which coincided with the coronavirus epidemic, Svetla sent her to the country to her parents and thus saved her the trauma of ugly rows.

And Spas was the king of rows. In addition, because there were no reasons for them, he invented them himself. Before the isolation, he was furiously jealous of her, though he himself was not faithful to her. Still, he followed her, rummaged her bag, her pockets, her phone. He had measured with a timer the time it took her to get to work and back, and if she happened to be late, he would greet her with a blow at the front door. It did not matter that she was carrying shopping bags, among which

his brandy took an honourable place...

Before the isolation, Svetla still found the strength to endure her husband's fits. During the day she worked, their child went to school and the after-school programme, and this saved them from the nightmare. But since they locked themselves at home, the situation had almost spiralled out of control. The factory where Spas was a security guard also slammed the shutters, and he changed his habits abruptly. He was forced to share the small panel flat with his wife around the clock, and this made him fuming. He was constantly watching the news, muttering that there was no work and the money was running out, cursing the government and drinking heavily...

Even before she finished the interview, Svetla had already made the hardest, but also the right decision in her life. She would run away. Leave her husband in the morning. She heard him calling her from the other room - he was probably hungry and waiting for his salad. Let him wait, he would make it himself starting tomorrow. She found the psychologist's personal profile and left a message. It was not long before the two contacted and discussed all the details about her accommodation in the crisis centre.

A month later, Svetla and her daughter met Milena in their new home. It was a small but clean and tastefully arranged apartment that the municipal council rented out to them. The little girl went to her room, and the two women sat down for a cup of coffee. They unnoticeably fell into a more intimate conversation, and then Milena shared her personal story for the first time, about what made her become a psychologist. It turned out that before she started helping others, she had helped herself. She grew up as an only child. Her parents kept saying they would give her a brother or sister, but a second baby never came. Because of the constant anticipation, which later turned into fear, Milena became selfish. Aggressive and hard-hearted one at that. She began to show inexplicable verbal cruelty to everyone - to her mother and father, classmates and the few friends she had. Years later, she realized that this was a defence mechanism. And she resolutely turned her back on the saddest and loneliest period of her life. She left aggression in the past and devoted herself to caring for others.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ФАНИ

Автор: Мариана Дафчева
Трето място в категория „Текст“

Т е живееха в края на улицата. Къщата им се разпознаваше отдалече, заради нескопосано скованата надве-натри паянтова платформа за инвалидна количка. От гъждовете и снега, от летните жеги, с времето гървените талпи се бяха изкривили гротескно, а арматурата ръжясала. Допреди години семейството живееше /поне според него/ щастливо. Весел детски смях огласяше улицата и колкото и да стряскаше старческите следобедни подремвания, никой не се сърдеше на шумното шляпане в прахоляка на калдъръма, придружено от радостен кучешки лай.

После един ден църковната камбана заби на опело. Махалата настръхна. Вестта се разнесе уж шепнешком, но ги разтърси със силата на гръм. Бащата катастрофирал жестоко. Мъжът издъхнал, а детето – приведено в особено тежко състояние в болница. Погребяха го в затворен ковчег. Малката се прибра след близо 3 месеца. Никога нямаше да забрави сърцераздирателната гледка. От щастливото момиченце нямаше и следа. Придружителите /по-късно съседи услужливо го информираха, че са брат и племенник на майката/ доста се поозориха, докато внесат по стъпалата пред дома увитото в одеяло телце и тежката инвалидна количка.

Животът продължи своя безцеремонен ход и с времето, почти забрави за тях. Само понякога му липсваха безгрижния детски смях, премесен с радостен кучи лай и тупуркането на крачета в прахоляка на калдъръма. От време на време, в кръчмата се заговаряха за „горката жена, Господ здраве да ѝ дава...“, която бе останала „да тегли“ орисията си. Понякога я виждаше отдалеч – черна свещица, пригърбена над инвалидната количка.

Преди седмица в цялата гържава обявиха извънредно положение. По телевизията постоянно призоваваха хората да си седят у дома заради някакъв смъртоносен вирус. В началото гледаше с насмешка на изнасяните в медиите факти, а като разбра, че са затворили хоремага, напук покани неколцина приятели „да се напият за здраве“. Една съботна сутрин камбаната на близката камбанария пак заби на опело. Ветеринарният се споминал. „Че как ще се спомине млад, прав мъж, пращящ от здраве?!“

Докато вадеше лук и марули, мина поцадгжиуката и го осведоми, че взели тялото в града и му направили аутопсия. Оказало се, че имал Коронавирус. Първоначално невярващо се ококори и, аха, да се разсмее, но усмивката му секна, улавяйки изплашения поглед на жената. Маска закриваше повечето от лицето, очилата ѝ се бяха запотили и тя нервно се опитваше да ги намести с ръце в найлонови ръкавици. Селото онемя от страх, а на „страха очите са големи“. Като се видеха, поспираха се, колкото да разменят дума-две и то от разстояние.

Снощи си легна рано. Беше се уморил от работа в градината. Овощките не ги интересувахе Ковид ли, Мовид ли върлува. Събуди се посред нощ, панически стреснат и потен. „Какво по дя...“. До ушите му достигнаха откъслечни детски писъци и плач. Скочи от леглото и както си беше само по гащета, хукна през вратата. Съседите също се бяха разбудили, прозорци лумваха в светлина. Звучите идваха от къщата в края на улицата. Прекрачи забързан рампата и блъсна вратата. Дворчето мъчеше. Неорязан асмалък шумолеше в сенките, подухван от лек ветреца. Натисна продължително звънеца. Един, два, три... спря да ги брои. Ударите на сърцето му отековаха в ушите. Дочу отварянето на врата и я видя, надвесена на терасата. Луната озаряваше изпитото ѝ от грижи лице. Тя го заговори първа:

- Много съжалявам, много... просто откакто дойде тази Пандемия...
- Какво ѝ е? Да не е болна? Защо пищи така?
- Лекарствата... трябва да ги приема... свършиха. Брат ми не може да дойде, затворили са пътищата. Вече нямаме и храна...
Изпсува тихо.
- Можеш ли да ми пуснеш рецепта или каквото и да е там? Ще се опитам да ви ги набавя.

Главата изчезна и тъмнината на терасата зейна като яма на кладенец. Ми-наха сякаш часове, преди да се появи. После нещо тупна върху плочките.

- Много благодаря. Наистина. Много...

Вдигна нагъната хартийка, заципана с щипка за пране и изскочи забързано през вратата. Заг гърба му отековаха детски хлипове. Хукна като бесен по тъмната улица – знаеше точно къде трябва да отиде. Свърна покрай огре-ния от луната паметник на загиналите в Отечествената война, прескочи оградата на отдавна запустялото училище, прибяга буренясалия двор, над-крачи порутения му дувар и почти се блъсна в желязната порта на приятеля си Кирчо.

Кирчо му беше като брат. Когато започна всичко, именно Кирчо се беше отбил една вечер в дома му и двамата до късно нищиха политика над чаши-те с кехлибарен цвят. Като си тръгваше, внезапно го презърна и в очите му видя сълзи. „Хайде, сполай ти, и се пази!“

Беше се изпъчил начумерено. Приятелят му само го погледна кротко и за-бърса поглед.

„Ти тука нищо не знаеш, майтап ти се струва, та даже и за конспирации све-товни си се размислил. На тоя пусти Фейсбук вярваш и всичко ти изглежда пропаганда, ама долу болните всеки ден стават повече. Гледай мене... Като се прибера вечер, първо се обливам целия с първак, даже и в ушите наливам. Скоро, ако не умра от Короната, със сигурност ще умра от алкохолно нап-равяне. Мойте спят на горния етаж – не съм ги виждал от седмица. Жената ми оставя храна долу, в салона. Дрехите си пера сам. От тия маски и ръкави-ци целия се обринах, да не ти казвам колко колеги получиха астма. За сега се чувствам здрав, но как ще е напред... Какво да ти кажа, брат.“

Портата беше отключена. Натисна припряно желязната гръжка и влетя в двора. Яростен лай на куче съдра тишината. Цялата къща тъмнееше. От-вори вратата на приземния етаж и влезе в малко, уютно салонче, което си спомняше, че семейството използва за трапезария. Вляво имаше друга вра-та, навярно там Кирчо живееше след обявяването на Пандемията. Побутна я и слабата светлина на оставен без звук телевизор го накара да примижи. Седна върху леглото и внимателно разтърси спящия. Монотонното приглу-шено похъркване спря и човекът ококори сънени очи.

- Аз съм, аз съм, спокойно!

Мъжът се отдръпна панически до стената. Думите му, в началото нечле-норазделни, хвърляха плонки по чаршафа.

- Ти... Ти... Да не полудя?! Къде ти е маската...

- Спокойно! Аз съм. Здрав съм. Стига се паникьосвай.

Полека-лека приятелят му дойде на себе си. Дори го заглежда лошо.

- Кирчо, нали помниш вдовицата на даскала, дето се претрепа преди време в катастрофа. Оная с болното дете...

- Е...

- Много са на зор, брат.

- То сега всички сме на зор!

Разтърси юргана.

- Слушай ме хубаво, ама с двете уши! Ти всеки ден отиваш на работа. На жената ѝ трябва да дава лекарства. Момиченцето вие като вълк единак по пълно-луние.

Затършува в джоба на ризата и измъкна листчето.

- Утре да ги купиш. И не ме интересува как.

- Ама...

- Няма ама... Утре да си ми ги донесъл, пък ако ще с аптекарката хоро да из-раеш, все ми е тая. Ясно?! Те двете никой си нямат. Сега ако не им помогнем, кога?!

- Ще видя какво...

- Нищо няма да гледаш. Просто ще ги купиш и толкова.

- Добре де...

Прибра се вкъщи и едва дочака да съмне. Метна прашасал тефтер на ма-сата, премести телефона и започна да набира номера, които пазеше /явно защо/ от години.

- Ванко, аз съм, имам нужда от помощ, ти с какво си се запасил? А... може ли да харизаш два килограма... За вдовицата на учителя са... Добре, на обяд ще мина. Остави ги отпред, ако те е страх... Анче, извади ли пресните карто-фи... Весе... Личко...?

Като приключи разговорите, беше станало ранен следобед. Щастлив от получените отговори, разкърши рамене и се отправи към хармана. Имаше зайчарник... Слънцето почти залязваше, когато Кирчо запотен и нервен пот-ропа на портата.

- Ще останеш ли за едно?

- Не. Такъв го ядох днес с твоите лекарства...

- Благодаря ти от сърце.

- Ще ми благодариш... само да мине тоя вирус...

Стъмваше се. Нараме торба и залитайки под тежестта ѝ, заситни към края на улицата.

- Лекарствата са доставени. Нося и храна. Утре пак ще дойда.

Остави торбата и внимателно придърпа вратата.

В следващите няколко дни действията му се превърнаха в ритуал. Всеки ден звънеше на съседяни, обясняваше, молеше, благодареше.

Звън на телефон. Осъзна, че задрямал над кръстословицата и вдигна слу-шалка в очакване.

- Здравей. Ние... аз... много ти благодаря за всичко. Не зная как бих могла да ти се отблагодаря. Фани ти е направила подарък. Моля те, мини утре по светло край нас. Ще го видиш на прозореца ѝ, той гледа към пътя. „Подарък... Хм!“

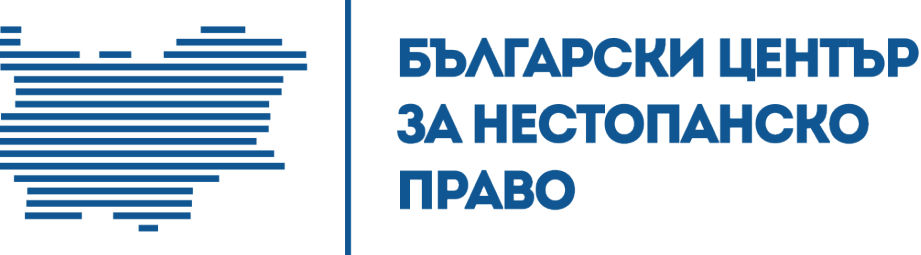
Обаждането го разчувства. Тази нощ спа на пресекулки и още рано сутрин-та закрачи неуверено по улицата.

„Какво ли ми е оставила на прозореца?!...“

Наближи къщата и забави ход. Целият прозорец бе облепен с детски рисун-ки. Спря и се заглежда. На всички бе нарисован мъж в различни пози. Позна се. На едната рисунка носеше чувал /точно като Дядо Колега/, на другата подава-ше нещо през терасата на жена, на третата... А в средата, заобиколено от останалите картинки грееше едно голямо сърце, в което несигурно изписа-но от слабо подвижна детска ръчичка пулсираше в ярко червено „Благодаря!“.

Затаи гъх, а от очите му се търкулна сълза. Милата, тя не биваше да благо-дари на него, а на всички, които бяха солидарни.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

FANNIE

Author: Mariana Dafcheva
Third place in the „Text“ Category

They lived at the end of the street. Their house was noticeable from a distance because of the ineptly knocked together wheelchair platform. From the rain and the snow, from the summer heat, the wooden planks had twisted grotesquely over time and the metal framework had rusted. Some years ago, the family lived (at least according to them) happily. Cheerful children’s laughter echoed through the street and no matter that it startled the old people’s afternoon nap, no one was angry at the noisy splashing in the dust of the cobblestones, accompanied by the joyful barking of dogs.

Then one day the church bell started to toll. The neighbourhood shuddered. The news seemed to spread quietly, but it shook them with the force of a thunder. The father had a violent car crash. The man died and the child was hospitalized in a particularly serious condition. He was buried in a closed casket. The little girl came home after almost 3 months. He would never forget the heart-breaking sight. There was only a shadow of the happy girl. The helpers (later on neighbours obligingly informed him that they were the mother’s brother and nephew) had struggled quite a lot bringing in the blanket-wrapped tiny body and the heavy wheelchair over the steps in front of the house.

Life ran its ungracious course and over time, he almost forgot about them. Only occasionally, he missed the carefree child’s laughter, mixed with the joyful barking of dogs and the stamping of feet in the dust of the cobblestones. From time to time, there was a talk in the pub of “the poor woman, may God give her health...,” who was left to “bear” her cross. Sometimes he could see her from afar, a black candle-thin figure hunched over a wheelchair.

A week ago, a state of emergency was declared across the country. On television, people were constantly urged to stay home because of some deadly virus. At first, he scorned the facts reported in the media, and when he found out that they had closed the barroom, he invited several friends “to get drunk to health”. One Saturday morning, the bell at the nearby bell tower began to toll again. The vet had passed away. “How could a young, fit man, bursting with health pass away?!”

While he was picking onions and lettuce, the postwoman passed by and informed him that they had taken the body to the city and performed an autopsy. It turned out that he had Coronavirus. At first, he stared in disbelief and just before bursting out laughing his smile froze and he caught the woman’s frightened gaze. A mask covered most of her face, her glasses were sweaty, and she was nervously trying to fix them with her hands in nylon gloves. The village was aghast with fear, and “fear is wide-eyed”. When people met, they stopped just to exchange a word or two keeping their distance.

He went to bed early last night. He was tired of working in the garden. The fruit trees did not care if Covid or Movid is raging. He woke up in the middle of the night, in panic and sweaty. “What the hell...?” Sporadic child’s screams and crying reached his ears. He jumped out of the bed and still in his underpants, ran through the door. The neighbours had also woken up, their windows lightening up. The sounds came from the house at the end of the street. He hurried across the ramp and pushed the door open. The little yard was silent. An uncut grapevine-arbour rustled in the shadows, blown by a light breeze. He rang the bell for a long time. One, two, three... he stopped counting. His heartbeat was thumping in his ears. He heard a door open and saw her leaning over the balcony. The moon illuminated her haggard from worries face. She spoke to him first.

- I’m very, very sorry... just since this Pandemic came...
„What’s wrong with her?“ Is she sick? Why is she screaming like that?
- The medicines she has to take had finished. My brother can’t come, the roads are closed. We don’t even have food anymore...

He cursed quietly.
- Can you drop me a prescription or something?“ I will try to get them for you.
The head disappeared and the darkness of the balcony yawned like a well pit. It was as if hours had passed before she appeared. Then something bumped on the tiles.

- Thank you so much. Really. Very much...
He picked up a folded piece of paper clipped with a clothespin and hurried out of the door. Child’s sobs echoed behind him. He ran like mad down the dark street, knowing exactly where he was going. He turned past the moonlit monument to those killed in the Second World War, jumped over the fence of the long-abandoned school, darted through the schoolyard overgrown with weed, stepped over its dilapidated wall, and nearly crashed into his friend Kircho’s iron gate.

Kircho was like a brother to him. When it all started, it was Kircho who stopped by his house one night, and the two of them talked politics over glasses with amber liquid late into the night. As his friend was leaving he suddenly hugged him and he saw tears in Kircho’s eyes. “Well, thank you and take care!”

He thrust forward frowning. His friend just looked at him meekly and wiped his eyes.

“You know nothing, it is a joke to you, you are even thinking about world conspiracies. You believe this damn Facebook and everything seems like propaganda to you, but the sick people down there are becoming more and more every day. Look at me... When I come home in the evening, first I pour on myself strong brandy, I even pour it in my ears. Soon, if I don’t die from the Corona, I will certainly die from alcohol poisoning. My family sleep upstairs - I haven’t seen them in a week. My wife leaves food downstairs in the parlour. I wash my clothes myself. I got a rash from these masks and gloves, not to mention how many colleagues got asthma. I feel healthy for now but how will it be... What can I tell you, brother.”

The gate was unlocked. He hurriedly pressed the iron handle and rushed into the yard. A dog’s furious barking broke the silence. The whole house was dark. He opened the door on the ground floor and entered a small, cosy parlour which he remembered the family used as a dining room. There was another door on the left, probably there was where Kircho lived after the Pandemic had been announced. He pushed it, and the dim light of a muted TV made him blink. He sat on the bed and gently shook the sleeping man. The monotonous muffled snoring stopped and the man snapped open his sleepy eyes.

-It’s me, it’s me, calm down!“
The man moved to the wall in panic. His words, at first inarticulate, were spraying spat on the sheet.

- You... You... Have gone crazy?! Where is your mask...
- „Don’t worry!“ It’s me. I’m healthy. Stop panicking.
Slowly, his friend came to himself. He even glared at him.
- Kircho, do you remember the widow of the teacher? He was killed some time ago in a car crash. The one with the sick child...

- Well...
- They’re having a rough time, brother.“
-We’re all having rough time now!“
He shook the quilt.

- Listen to me well, with both ears! You go to work every day. The woman needs medicines. The girl howls like a lone wolf on a full moon.

He rummaged in his shirt pocket and pulled out the slip of paper.
- Buy them tomorrow. And I don’t care how.
- But...
- No, buts... Tomorrow you bring them to me even if you have to dance horo with the pharmacist, I don’t care. Is it clear?! They have no one. If we don’t help them now, when?!
- I’ll see what...
- You will see nothing. You will just buy them and that’s that.
- OK! Fine...

He went home and could hardly wait until dawn. He tossed a dusty notebook on the table, moved the phone, and began dialling numbers he had kept (that is why) for years.

- Vanko, it’s me, I need help, what did you stock up on? Well... can you spare two kilos... They are for the teacher’s widow ... Well, I’ll drop by at noon. Leave them in front, if you are afraid... Anche, have you picked the new potatoes yet... Vese... Lichko...?

When he was done with the conversations, it was early afternoon. Happy with the received responses, he stretched and headed for the threshing floor. There was a rabbit hutch... The sun was almost setting when Kircho knocked on the gate, sweaty and tense.

- Will you stay for a drink“
- No. I had to suck up so much today for your medicines...
- Thank you from the bottom of my heart.
- There will be plenty of time to thank me... let just this virus goes away...“

It was getting dark. He grabbed a bag and staggering under its weight hurried with light steps to the end of the street.

- The medicines have been delivered. I also bring food. I’ll will come again tomorrow. Over the next few days, his actions became a ritual. Every day he phoned the fellow villagers, explained, begged, thanked.

A phone ring. He realized he had dozed off over the crossword puzzle and picked up the phone in anticipation.

- Hello. We... I... thank you very much for everything. I don’t know how I can pay you back. Fannies prepared you a gift. Please come by tomorrow during the day. You will see it at her window it is facing the road. “Gift... Hmm!”

The phone call touched him. He slept erratically that night and very early in the morning walked hesitantly down the street.

“What did she leave for me at the window?!”
He approached the house and slowed down. The whole window was plastered with child’s drawings. He stopped and stared. A man in different postures was drawn on all of them. He recognized himself. In one drawing he was carrying a sack (just like Santa Claus), in the other he was handing something to a woman over a balcony, in the third... And in the middle, surrounded by the other pictures, shone a large heart, in which “Thank you!” written falteringly with a child’s handicapped hand pulsed in bright red. He held his breath, a tear rolled from his eyes. Sweet girl, she should not thank him, but all those who acted in solidarity.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

АСАНСЬОР ЗА НИКИ

Автор: Елена Чамуркова
Трето място в категория „Текст“

Ники гледаше втренчено през прозореца и повече от всичко на света искаше да излезе навън. В стаята се задушаваше. Миришеше на лекарства, застоял въздух и тъга, защото и животът му беше тъжен. Започваше леко да се смрачава, а момчето не се чувстваше добре на тъмно. Не, че се страхуваше, просто обичаше светлината, но майка му се забави, а той нямаше как да стане от леглото, за да светне лампата.

Таблетът се търкаляше до него, но Ники не му обърна внимание. Онлайн чат-совете свършиха, а не му се гледаха клипчета в интернет. Вместо това момчето жадуваше да вдиша с пълни дробове ароматите на късния априлски следобед и да усети ласката на вятреца, който закачливо играеше с все по-зелените корони на дърветата.

Ники беше смел мечтател, но откровено се съмняваше, че желанието му да чуе отново градския шум и да се поразходи в любимия парк скоро ще се осъществи. С полета на фантазията си и с малко помощ от технологиите, почти 15-годишният младеж, редовно прекосяваше границите на стаята си – затвор – и даваше живот на всичките си стремежи. Понякога си представяше, че прави големи научни открития като Илън Мъск, на когото се възхищаваше. Друг път намираше древни съкровища и се вкарваше в опасни приключения подобно на любимия си филмов герой Индиана Джоунс. А веднъж дори се размечта за целувка от най-красивото момиче в гимназията, която от първи курс учеше дистанционно. Знаеше, че целувката ще бъде вълшебна и ще има магическата мощ да го изтръгне от лапите на коварната болест...

Макар това да бяха все още несбъднати копнежи, Ники твърдо вярваше, че един ден мечтите му ще се превърнат в реалност. Но се съмняваше, че скоро ще може да излезе от тъжната стая – затвор – чийто праг не беше прекрачвал няколко месеца. И не само заради епидемията от коронавирус и извънредното положение, които превърнаха хората по цялата планета в затворници, а и заради едни 3000 лева, които майка му нямаше откъде да намери...

И Ники беше затворник. При това от дълги години, далеч преди половината човечество да полудее от страх и да падне в плен на пандемията. Затова не проумяваше „страданието“ на повечето хора, които шумно хленчеха по цял ден в социалните мрежи, че са принудени да си стоят вкъщи. Според него истинската причина за паническата им и малко неадекватна реакция всъщност бе, че те вече не бяха господари на себе си. И че досегашният им конформистки и консуматорски свят се срина изведнъж – също като нюйоркските кули-близнаци при атентатите на 11 септември 2001 г. А най-нелепото бе, че агресорът всъщност се оказа микроскопичен вирус, който обаче парализира целия свят.

Затворничеството на Ники не беше като на другите – за седмица, месец или година. А завинаги, при това подпечатано със зловещата диагноза „мускулна

дистрофия“. Чу я за първи път малко преди да тръгне на училище. След дълги изследвания, на прага на първия учебен ден в живота му, лекарите установиха, че един от гените му е мутирал. Оттогава той стана пленник на собствено си недъгаво тяло и на малката си стаичка. Но не спираше да се бори и да вярва, че ще оздравее, а заради майка си стискаше зъби и не хленчеше. Защото не искаше да я вижда безпомощна, нещастна и разплакана...

От малък научи всичко за болестта си. Беше наясно, че такива като него са обречени. Че в България болните от мускулна дистрофия рядко доживяват 18-ата си годишнина, докато в Холандия, например, те достигат и до 40. Но в момента това изобщо не го вълнуваше, защото копнееше да излезе навън. Нищо, че улиците бяха пусли и хора почти не се виждаха. Даже по-добре – нали майка му твърдеше, че ако някой го зарази, това може да се окаже фатално за него...

Асансьорът в блока на Ники не работеше от края на миналата година. Да се отделят пари от скромния семеен бюджет се оказа невъзможно, тъй като всяка стотинка беше предварително разчетена. За храна, за сметки и най-вече за скъпи лекарства и рехабилитация. А майката на Ники, която се грижеше за него съвсем сама, нямаше сили да свали и качи инвалидната количка на детето си по стотиците стълбища от седмия до първия етаж и обратно.

Бавно и с огромни усилия Ники се размърда. Настани се колкото се може по-удобно в специалния корсет, приличащ на корито, който държеше гръбнака му полуизправен. Това обаче го измори и неусетно момчето задрямна. Присъни му се, че отваря касичката, която получи за предишната Коледа. Подариха му я съучениците заедно с 1000 лева, събрани на благотворителен концерт, организиран специално за него от тях. На събитието дойдоха много хора. А след края на спектакъла децата му помогнаха и го качиха с количката на сцената. Беше трогателно...

В неспокойния си сън Ники потрепери. Но не от радостния спомен, а от кошмарното откритие, че касичката се оказа празна. Парите ги нямаше! А те му трябваха за асансьора! Сигурно някой ги е откраднал! Но как? Та нали от два месеца в дома му не беше стъпвал външен човек, заради епидемията от коронавируса.

През това време майка му буквално тичаше нагоре по стълбите, въпреки хроничната си умора. За първи път от много време жената се прибързаше в приповдигнато настроение. Без да се упреква за болестта на сина си, без да обвинява никого за най-тежката драма в живота си и без да превърта на бързи обороти назад във времето спомените си, за да открие грешката и да измоли покаяние.

Дребничката, преждевременно състарена от мъка и грижи жена не чувстваше изтощение. Както никога досега, тя се носеше на крилете на надеждата, завладяна от адреналин и положителни емоции, а сърцето ѝ преливаше от благодарност. Толкова беше щастлива, че дори не се сещаше да свали пред-

пазната маска, заради която се задъхваше и дишаше трудно. Само от време на време побутваше с ръка джоба на жилетката си, за да се увери, че не е загубила плика, който преди малко ѝ даде класният на Ники. Обаждането му беше съвсем неочаквано и затова я разтревожи. Беше малко след обяд, когато тя остави сина си да учи онлайн и тръгна за работа. Освен че беше социален асистент на детето си, жената чистеше входовете на съседните два блока, за да изкарва допълнителни пари. С равен глас класният настоя да се срещнат в кабинета му незабавно. Напомни ѝ за предпазната маска и социалната дистанция – неща, които се повтаряха до втръсване от сутрин до вечер – и после затвори. Въпреки че я измъчваше любопитство, жената не посмя да попита нищо повече. Само усети как от притеснение сърцето ѝ прескочи няколко удара, а краката ѝ се разтрепериха. Без да губи време прибра кофата и дезинфекционните препарати – щеше да довърши чистенето по-късно. Тръгна към училището с половин душа. Очакваше лоши новини, може би защото в ежедневието ѝ хубави почти нямаше. Например, че Ники не се справя. Че ще трябва да прекъсне дистанционното обучение. Че няма да завърши. Че има двойки...

Два часа по-късно жената бързаше обратно към дома, без да крие сълзите си. Плачеше от радост. А това не се беше случвало от раждането на сина ѝ. Класният ѝ даде пари, които зрелостниците събрали за Ники. Вместо да ги похарчат за скъпи костюми за абитуриентския си бал, те единодушно решили да ги дарят на момчето. А сумата беше достатъчна, не само за ремонт на асансьора, но и за лекарствата му за следващите няколко месеца. Жената остана безмълвна, но беше трогната и дълбоко признателна.

Тя отвори тихо вратата на стаята, влезе на пръсти и светна лампата, защото знаеше, че момчето не обича тъмнината. Ники веднага се събуди, благодарен, че с идването си майка му прогони кошмара. Искеше да ѝ разкаже за странния сън, но се спря, учуден от щастливата усмивка на озареното ѝ лице.

След три дни двамата излязоха на дълга разходка по тихите улички. Ники беше като прероден. Очарован от песента на птиците, той жадно дишаше нетипично свежия въздух и всичките му сетива се радваха на пролетния разкош. Сякаш не се намираше почти в центъра на града, а някъде сред дивата природа.

Майка и син се чувстваха добре и омъртворени. Понякога разговаряха, но повече мълчаха, всеки унесен в молитвите и мечтите си. Тя се молеше за здравето на Ники и благородните му съученици, а той си представяше научни открития, древни съкровища и ... целувката на най-красивото момиче от гимназията.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ELEVATOR FOR NICKY

Author: Elena Chamurkova
Third place in the „Text“ Category

Nicky stared out the window and more than anything in the world wanted to go outside. The room was suffocating him. It smelled of drugs, stale air, and sadness because his life was sad, too. It was getting dark, and the boy did not feel comfortable in the dark. Not that he was afraid, he just loved the light, but his mother was late, and he was not able to get out of bed to turn on the light.

The tablet was lying beside him, but Nicky ignored it. The online classes were over, and he did not want to watch any videos on the Internet. Instead, the boy longed to inhale deeply the scents of the late April afternoon and to feel the caress of the breeze, which was frolicking, with the ever more greening crowns of the trees.

Nicky was an intrepid dreamer but he sincerely doubted that his desire to hear again the nose of the city and take a walk in his favourite park would soon come true. With the flight of his imagination and a little help from technology, the nearly 15-year-old young man regularly crossed the boundaries of his room - a prison - and gave life to all his aspirations. Sometimes he imagined making great scientific discoveries like Elon Musk whom he admired. Other times, he found ancient treasures and embarked on dangerous adventures like his favourite film character, Indiana Jones. And once he even dreamed of a kiss from the most beautiful girl in high school, who had been studying remotely since first year. He knew that the kiss would be magical and would have the magical power to pull him from the clutches of the insidious disease...

Although these were still wistful longings, Nicky firmly believed that one day his dreams would come true. But he doubted he would soon be able to get out of the sad room - prison - whose threshold he had not crossed for several months. And not only because of the coronavirus epidemic and the state of emergency which had turned people all over the planet into prisoners, but also because of some 3,000 leva that his mother had nowhere to find...

And Nicky was a prisoner. For many years at that, long before half of humanity went mad with fear and was captive of the pandemic. That's why he did not understand the „suffering“ of most people who whined loudly all day on social networks that they were forced to stay home. In his view, the real reason for their panicked and slightly inadequate reaction was actually that they were no longer their own masters. And that their hitherto conformist and consumerist world collapsed suddenly - just like the New York Twin Towers in the attacks of 11 September 2001. And the most ridiculous thing was that the aggressor actually turned out to be a microscopic virus that paralyzed the whole world.

Nicky's imprisonment was not like that of others - for a week, a month or a year. It was forever, sealed with the ominous diagnosis of „muscular dystrophy.“ He heard

it for the first time just before he started school. After extensive tests, on the eve of his first day of school, doctors found that one of his genes had mutated. He had since become a prisoner of his own infirm body and the small room. But he did not stop fighting and believing that he would recover, and for his mother he gritted his teeth and did not whine. Because he did not want to see her helpless, unhappy and crying...

At an early age, he learned everything about his illness. He knew that people like him were doomed. In Bulgaria, patients with muscular dystrophy rarely lived to their 18th birthday while in the Netherlands, for example, they reached 40. But at the moment, this did not bother him at all because he longed to go out. It did not matter that the streets were deserted and people could hardly be seen. This was even better - did not his mother claim that if someone infected him, this could be fatal for him...

The elevator in Nicky's block of flats had not been working since the end of last year. It turned out that it was impossible to set aside money from the modest family budget, as every stotinka was allocated in advance. For food, for bills and most of all for expensive drugs and rehabilitation. And Nicky's mother, who took care of him all by herself, did not have the physical strength to take down and bring her child's wheelchair up the hundreds of stairs from the seventh to the first floor and back. Slowly and with great effort, Nicky moved. He sank as comfortably as possible into the special trough-like corset that kept his spine upright. However, this tired him and the boy dozed off. He was dreaming that he was opening the moneybox he had received for the previous Christmas. His classmates gave it to him together with 1,000 leva collected at a charity concert organized by them especially for him. Many people came to the event. And after the end of the show, the children helped him and moved him on stage in the wheelchair. It was touching...

In his restless sleep, Nicky shivered. But not from the happy memory, but from the nightmarish discovery that the moneybox turned out to be empty. The money was gone! And he needed it for the elevator! Someone must have stolen it! But how? After all, no outsider had been in his home for two months because of the coronavirus epidemic.

Meanwhile, his mother literally ran up the stairs, despite her chronic fatigue. For the first time in a long while, the woman was going home in high spirits. Without accusing herself for her son's illness, without blaming anyone for the worst drama of her life, and without rewinding her memories back in time to find her mistake and beg for absolution.

The tiny woman prematurely aged with grief and worries, did not feel exhausted. As never before, she flew on the wings of hope, captivated by adrenaline and positive emotions, and her heart overflowed with gratitude. She was so happy that she did not even think to take off her protective mask, which made her gasp for breath. Only

occasionally she patted the pocket of her cardigan to make sure she had not lost the envelope that Nicky's class teacher had just given her.

His call was totally unexpected, so it worried her. It was shortly after noon when she left her son to study online and went to work. In addition to being her child's social assistant, the woman cleaned the entrances to two adjacent blocks of flats to make extra money. In an even voice, the class teacher insisted that they meet in his office immediately. He reminded her of the protective mask and social distancing - things that were repeated from dawn till dusk - and then hung up. Although she was overtaken by curiosity, the woman did not dare ask anything more. She only felt her heart skip a few beats because of anxiety and her legs trembled. Without wasting time, she put away the bucket and disinfectants - she would finish cleaning later. She started for the school with a sinking heart. She expected bad news, perhaps because there was almost no good news in her daily life. For example, that Nicky was not performing well. That he would have to stop distance learning. That he would not finish school. That he had low grades...

Two hours later, the woman hurried back home without hiding her tears. She was crying with joy. And that had not happened since the birth of her son. The class teacher gave her money that the seniors had raised for Nicky. Instead of spending it on expensive clothes for their prom, they unanimously decided to give it to the boy. And the amount was enough, not only for repair of the elevator, but also for her son's medicines for the next few months. The woman remained speechless, but was touched and deeply grateful.

She quietly opened the door to the room, tiptoed in, and turned on the light because she knew the boy did not like the dark. Nicky woke up immediately, grateful that his mother's arrival had banished the nightmare. He wanted to tell her about the strange dream, but stopped, surprised by the happy smile on her radiant face.

Three days later, the two went for a long walk through the quiet streets. Nicky was like reborn. Fascinated by the song of the birds, he eagerly breathed the unusually fresh air, and all his senses enjoyed the splendour of spring. It was as if he was not right in the centre of the city, but somewhere in the wild.

Mother and son felt well and at peace. Sometimes they were talking, but most of the time, they were silent, each carried away in their prayers and dreams. She was praying for of Nicky's and that of his gracious classmates' health, and he was dreaming of scientific discoveries, ancient treasures, and the kiss of the most beautiful girl in high school.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ЦЕНЗУРА

Автор: Елена Чамуркова
Трето място в категория „Текст“

Докато съм главен редактор, този материал няма да види бял свят! Може и да сме в извънредно положение, но правилата са същите! Имате пълната свобода да пишете срещу всеки, стига това да не е собственикът на медията или някой от топ-рекламодателите ни, а болницата за нас е касичка за пари! Ясно!!!

Шефът здраво беснееше и дори пропагандата от време на време интернет-връзка не може да прикрие от репортерите необуздания му гняв. Имаше десетки причини за отвратителното му настроение, което с мъка потискаше през последните седмици. И което се взриви в най-неподходящия момент, но всъщност подходящ момент за това нямаше.

Освен всичко друго, коронавирусната истерия удари здраво печатните медии. Челният сблъсък между нея и пресата беше с 200 км/ч и се оказа съкрушителен за хартиените издания. Регионалният печат в държавата изпадна в нокаут и вестниците спряха да излизат. Все пак от уважение към журналистическата професия и читателите, локалните медии поддържаха онлайн изданията си със сетни сили и почти без мотивация. Кризата засегна и редакцията на най-тиражния областен вестник в Централна северна България, чийто екип в момента провеждаше дежурната си оперативка дистанционно – по едно от мобилните приложения. Главният се ядосваше, защото половината му екип беше в принудителна почивка. А перспективата, след като платената отпускат свърши, беше още по-мрачна. И като че ли безалтернативна – трудовата борса. Хонорарите станаха направо символични, но и обемът на работата намаля, затова и журналистите пращаха материалите си от вкъщи.

Теми извън COVID-19 трудно се намираха, защото и животът почти замръзна, така че вестникът губеше интереса на читателите си с главоломна скорост. Губеше и пари. А главният редактор можеше всеки момент да загуби мястото си и също да се нареди на дългата опашка пред бюрото по труда...

Изпилените му докрай нерви обаче дадоха накъсо, когато прочете репортажа „под прикритие“ на социалния репортер. Впрочем, талантлив млад мъж, когото лично той беше назначил във вестника. Малкият имаше безспорни качества. Рядко грамотен за поколението си. Очевидно образован, емоционално интелигентен и със здравословен вкус към интригата. Умееше, от незначителни на пръв поглед теми, да сътворява възбудящи истории, които често пъти попадаха не само на първа страница, но и начело на вестника.

Ако трябваше да бъде честен пред себе си, главният редактор без колебание би сложил и днешния му материал за водещ, само че при други обстоятелства. В ситуация като тази не можеше да си го позволи и това още повече провокира истеричната му реакция. За пореден път си даде сметка колко е безсилен и как конюктурата смазва журналистиката. При това не от вчера, а от много години насам. Но в режим на извънредно положение изведнъж почти всички теми се оказаха забранени. Ако не буквално и със съответната заповед на някой овластен, то по подразбиране. С годините главният ре-

дактор беше натрупал опит и мъдрост и знаеше, че неписаната цензура е по-страшна от регламентирания контрол...

Репортажът беше скандален. Супер актуален, старателно обективизиран с красноречиви снимки и без излишни внушения от страна на журналиста. С една дума – право в десетката. Разказваше за мизерното състояние на инфекциозното отделение в държавната болница. За щастие, там все още нямаше инфектирани с коронавирус пациенти, но предвид очаквания всеки момент пик на епидемията, видът на болничните стаи будеше основателна тревога, гняв и дори отвращение. Сякаш отделението бе долнопробен бардак, а не част от съвременна здравно заведение в модерна и европейска държава. На кадрите ясно се виждаше мръсотията, нищетата и оскъдицата, резултат или от безхабрието на болничното ръководство, или от безпаричието, а най-вероятно и от двете. Мръсни „турски“ клозети, олющена мазилка, изтърбушени и пожълтели дюшеци, под които се виждаха ръждясали пружини... Покъртителна гледка, пред която дори и той онемя, въпреки че през годините беше работил над хиляди трагични сюжети. Само че, по дяволите, този нямаше как да бъде публикуван. Защото областната болница, както и още няколко общински и държавни институции, имаха договор за информационно обслужване с вестника. А в него, разбира се, нямаше клауза да се пускат изобличаващи материали, тъй били те и напълно достоверни. Нещо повече. Освен обяви и реклами, веднъж месечно журналистите пишеха позитивни статии за съответните ведомства...

- Какъв е проблемът, шефе?
- Главният редактор се беше отнесъл в нерадостни мисли и въпросът на социалния репортер го върна в бруталното настояще. Шефът пое дълбоко въздух, пи голяма глътка вода и отново включи камерата. Опитва се да говори по-сдържано и почти му се получи, въпреки една идея по-високото звучене на гласа му.
- Проблемът е, че ще ни спрат кранчето, гражи. Точно сега няма как да си го позволим. Все едно да си отрежем сами клона, на който седим!
- Аха, кранчето, значи. А свободата на словото? – Социалният не се предаваше. Уж наивния му въпрос беше зададен с нарочна ирония и шефът отново се вбеси.
- Свободата на словото няма да те нахрани, ясно?! До един час очаквам от теб други теми. Такаааа. Водещият материал ще е за осемте медии от областта с положителна проба, че ако нещо стане – няма кой да ни лекува, нали се сецате. За второ чело пускам отмяната на празника на града. Такова чудо не се беше случвало... Ще завъртим и темата за вандалщината по парковете. Не стига, че е забранено да се посещават, а миналата нощ някой пак е изпочупил пейките и беседката в градската градина. Толкова пари за охрана и камери насипаха от общината, тъйк...

Без да дочака края на оперативката, социалният репортер демонстративно се изключи от конферентната връзка. Не му пукаше за евентуалната глоба. Не му дremеше и за конското от шефа, още по-малко какво ще кажат колежите. Умираще от яд, че главният се подигра с няколкодневните му усилия да събере информация и снимки от инфекциозното. За първи път се сблъскаше от първо лице с цензурата. Почувства се обезсърчен, но си припомни, че гневът е лош съветник. И понеже разполагаше с малко време, излезе бързо

от квартирата си, за да се поразходи из пустите улици в търсене на свежи теми и идеи.

По-късно следобеда изпрати по електронната поща на шефа си няколко кратки дописки и като че ли се успокои. А щом приключи със служебните ангажменти за деня, реши да премине към алтернативния си план. Без всякакви угризения публикува репортажа си за инфекциозното отделение в социалната мрежа. Използва втория си профил, който бе под измислена самоличност – не като журналист и от името на вестника, а просто като един от многото хейтъри. Пусна снимките и текста в най-голямата група в Централна северна България. В нея членуваха стотици хиляди потребители и ежедневно качваха десетки сигнали от всякакъв характер. Но ефектът от публикацията за инфекциозното отделение надмина дори и най-смелите му очаквания, а темата остана актуална дълго време.

За няколко часа материалът беше споделен стотици пъти. Хилядите коментари под него бяха преобладаващо негативни, макар да имаше и съчувствие към лекарите, принудени да обгрижват пациентите си в мизерни условия. Ръководството на областната болница дори пусна „опровержение“ във вестника, в местните кабелни телевизии, сайтове и радиостанции. Така сюжетът стигна и до най-големите телевизии с национално покритие, които изпратиха кореспондентите си на място.

Главният редактор на вестника внимателно и с огромно любопитство следеше развитието на цензурирания от него репортаж. Пред екипа упорито се правеше, че подобна тема не съществува. Очевидно беше гузен от решението си, за което продължаваше да смята, че е правилно. Нищо, че му се наложи да влиза в оправдателен режим пред собственика на медията как така екипът е „изпуснал“ най-горещия сюжет от изминалата седмица...

- А за обща изненада, развързката на скандала дойде много скоро и то с неочакван обрат. Местни предприемачи обединиха усилия и дариха средства за спешен ремонт на интензивното отделение. Впрочем инициативата за това беше на ... главния редактор. Очевидно, авторитетът и влиянието му все още тежаха. С няколко телефонни разговора той убеди бизнесмените, че подобен жест ще бъде подобаващо оценен от общността. Която, в тези болни времена, изпитваше остра необходимост от добри новини, съпричастност и надежда.
- С какво ще радваме читателите днес? – Седмица по-късно конферентната оперативка започна с по-дружелюбен от обичайния в последно време тон. Журналистите се изненадаха. Почти бяха забравили, че шефът им всъщност притежава интересно чувство за хумор и в крайна сметка е добър човек.

Социалният репортер изчака търпеливо колегите си и последен взе думата. Без особен ентусиазъм младият мъж предложи проблемен репортаж за онлайн обучението на учениците.

- Става. Но водещият ни материал ще е друг. Разполагаш с един час да го напишеш. Свържи се с шефа на регионалната строителна камара. Започва мащабен ремонт на инфекциозното отделение. А заслугата е и твоя...

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

CENSORSHIP

Author: Elena Chamurkova
Third place in the „Text“ Category

As long as I am the editor-in-chief, this text will not see the light of day! We may be in a state of emergency, but the rules stay the same! You have complete freedom to write against anyone, as long as it is not the owner of the media or one of our top advertisers, and the hospital is a cash cow for us! Is it clear!!!

The boss was livid with rage, and even the occasional disruptions of the Internet connection could not hide his unbridled anger from the reporters. There were dozens of reasons for his vile mood, which he had struggled to hide in recent weeks. And it exploded at the most inopportune moment, but in fact, there was no opportune moment for it.

The coronavirus hysteria, among other things, hit the print media hard. The head-on collision between it and the press was at 200 km/h and proved to be devastating for the paper editions. The regional press in the country was in a knock out and the newspapers stopped printing. However, out of respect for the journalistic profession and the readers, the local media maintained their online publications with waning strength and almost no motivation.

The crisis also affected the editorial office of the largest in circulation regional newspaper in Central Northern Bulgaria, whose team was currently conducting its daily editorial meeting remotely - on one of the mobile applications. The editor in chief was angry because half of his team was on forced leave. And the outlook after the paid leave was over was even grimmer. It seemed without alternative - the job centre. Fees became truly symbolic, but also the volume of work decreased, so the journalists sent their materials from home. Topics other than COVID-19 were difficult to find because life had almost frozen, so the newspaper was losing the interest of its readers at breakneck pace. It was also losing money. And the editor-in-chief could lose his job at any moment and also queue up in front of the job centre.

However, his frazzled nerves were shot when he read the „undercover“ report of the social issues reporter. By the way, a talented young man whom he had personally hired in the newspaper. The youngster had indisputable merits. Extremely literate for his generation. Obviously educated, emotionally intelligent and with a healthy taste for the thrilling staff. He was able to create exciting stories from seemingly insignificant topics, which often appeared not only on the front page, but also in the masthead of the newspaper.

If he had to be honest with himself, the editor-in-chief would not hesitate to put the young man's today's text as a leader, but in other circumstances. In a situation like this, he could not afford it and this further provoked his hysterical reaction. Once again, he realized how powerless he was and how the state of affairs was crushing journalism. And not since yesterday, but for many years. But in a state of emergency, almost all topics were suddenly forbidden. If not literally and with the appropriate order of someone in authority, then by default. Over the years, the editor-in-chief had gained experience and wisdom and knew that tacit censorship was worse than regulated control.

The news report was scandalous. Extremely up-to-date, carefully objectified with telling photos and without unnecessary implications from the journalist. In a word - right in the bull's eye. It was about the miserable condition of the infectious disease ward at the state hospital. Fortunately, there were still no coronavirus-infected patients there, but given the expected peak of the epidemic at any time the appearance of the hospital rooms was a cause for concern, anger and even disgust. It was as if the ward was a squalid hovel, not part of a modern health facility in a modern and European country. The photos clearly showed dirt, misery, and scarcity, the result of either the disregard of the hospital management or the lack of money, and most likely both. Dirty squat toilets, peeling plaster, tattered and yellow-stained mattresses with rusty springs underneath... A heartrending sight that even he was stunned at, even though he had worked on thousands of tragic stories over the years. But what the heck, this one could not be published. Because the district hospital, as well as several other municipal and state institutions had a contract for publicity services with the newspaper. And in it, of course, there was no clause for releasing incriminating materials even though they were completely credible. Something more. In addition to classified ads and advertisements, once a month journalists wrote affirmative articles about the relevant government departments...

„What's the matter, boss?“

The editor-in-chief had drifted off to unhappy thoughts and the social issues reporter's question brought him back to the harsh reality. The boss took a deep breath, took a large sip of water, and turned on the camera again. He tried to speak with more restraint, and he almost succeeded, despite the fact that his voice sounded a notch louder.

- The problem is they're cutting us off, pal. Right now, we can't afford it. It's like sawing off the branch we're sitting on!

- Ha, cutting us, you say. And what about freedom of speech? - The social reporter did not give up. His seemingly naive question was asked with deliberate irony, and the boss was furious again.

- Freedom of speech will not feed you, right?! I expect other topics from you in an hour. So. The leader will be about the eight doctors in the district with positive tests and if something happens - there will be no one to care for us, if you get my drift. The second leader I am going to release is about the cancellation of the city fête. This is unheard of... We will throw in the topic of vandalism in parks. Not only are they closed but also last night someone smashed the benches and the gazebo in the city garden. So much money for security and cameras poured by the municipality council, and still...

Before the end of the editorial meeting, the social reporter intentionally left the conference call. He did not care about the potential fine. He did not give a damn about the boss's lecturing, much less about what his colleagues would say. He was bursting with anger at the boss who had made fun of his several days' efforts to gather information and photos of the infectious disease ward. It was the first time he had butt heads with censorship first-hand. He felt discouraged but remembered that anger was a bad advisor. And because there was little time, he hurried out of his place to walk the deserted streets in search of fresh topics and ideas.

Later that afternoon, he emailed his boss a few short reports and somewhat calmed down. And when he finished his work duties for the day, he decided to move ahead with his backup plan. Without any remorse, he posted his report on the infectious diseases ward on the social network. He used his second account, which was under a fictitious identity - not as a journalist and on behalf of the newspaper, but simply as one of the many haters. He leaked the photos and the text in the largest group in Central Northern Bulgaria. Hundreds of thousands of users were members and dozens of tip-offs of all kinds were posted daily. But the effect of the publication on the infectious ward surpassed even his wildest expectations and the topic remained relevant for a long time.

In a few hours, the post was shared hundreds of times. The thousands of comments below were predominantly negative, although there was also sympathy for the doctors forced to care for their patients in miserable conditions. The management of the district hospital even released a „counterstatement“ in the newspaper, on the local cable televisions, websites and radio stations. Thus, the story reached the largest television networks with national coverage, which sent their correspondents on the scene.

The newspaper's editor-in-chief followed carefully and with great interest the development of the story censored by him. He was stubbornly pretending before the team that such topic did not exist. He was obviously shame-faced by his decision, which he still thought was right. It did not matter that he had to give explanation to the owner of the media, how come the team „missed“ the hottest story of the past week

To everyone's surprise, the outcome of the scandal came very soon with an unexpected twist. Local entrepreneurs joined forces and donated funds for the emergency repair of the intensive care unit. By the way, the initiative for this came from the editor-in-chief. Apparently, his authority and influence still mattered. In several phone calls, he convinced the businessmen that such a gesture would be duly appreciated by the community. Which, in those ghastly times, was in dire need of good news, empathy, and hope.

- How will we make readers happy today? - A week later, the on-line editorial meeting began in a friendlier tone than usual. The journalists were surprised. They had almost forgotten that their boss had actually an interesting sense of humour and was a good person after all.

The social reporter waited patiently for his colleagues and was the last to speak. Without much enthusiasm, the young man offered a news story on the sensitive issue of pupils' online learning.

- This is a good one. But our leader will be different. You have an hour to write it. Contact the head of the regional construction chamber. A large-scale repair of the infectious disease ward has begun. And it's all to your credit...

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

ДОБРИТЕ ДУМИ

Автор: Елена Чамуркова
Трето място в категория „Текст“

Разбра, че е инфектиран брутално, макар да не бе неочаквано. Защото, по призвание и по професия, Александър Чанев беше педиатър. Живееше повече с тревожите и радостите на малките си пациенти и родителите им, отколкото със своите собствени. Спазвайки мерките за безопасност, той не спря да лекува дори и в ситуация на епидемия. Впрочем, повечето му колеги затвори-ха кабинетите си и консултираха дистанционно, но г-р Чанев пое премерения според него риск и остана в работен режим. Пък и малките се разболяваха без да се съобразяват с епидемичната обстановка. Така изстрадаха – с настинки, грип, бронхити, пневмонии и остри вирусни инфекции...

Извънредното положение го завари като лекар в една от големите столични болници. Въпреки тревожното време, той се носеше на крилете на любовта и преживяваше силен период. С приятелката му бяха лудо влюбени и планираха сватба в очакване на първото си дете...

С приповдигнато настроение, пренебрегвайки натрупаната умора от тежката работна седмица, Александър едва изчака да свърши дежурството и веднага потегли за родния град. Вярваше, че ще прекара чудесен уикенд с родителите си – също медници – за да обсъдят възможностите около кариерното му развитие. Беше получил отлична оферта от престижна частна клиника, но не бързаше с решението...

Трафикът по магистралата му се стори необичайно спокоен като за петък вечер и той се наслаждаваше на шофирането и романтичния залез, когато изведнъж се почувства зле. Втресе го и се препоти. Мина му през ума, че може да е настинал или да е пипнал грип, а беше твърде преуморен и имунитетът му явно отслабва. Нищо, през почивните дни щеше да релаксира с хубава книга, мързелуване пред телевизора и домашно приготвената храна. Нямаше нищо лошо да се поглези за последен път, преди официално да промени статуса си на необвързан мъж. Пък и двамата с майка му имаха много силна връзка...

Изненадващо силен пристъп на кашлица обаче прогони идиличните му мисли. Д-р Чанев го овладя, плавно намали скоростта и спря на първата отбивка. Сякаш имаше лека температура, затова пи лекарство и след кратка почивка продължи. Когато пристигна почти беше забравил, защото неразположението му си беше отишло. Прекара чудесна семейна вечер, но на сутринта отново се чувства зле и отиде на преглед. Лекарят – семеен приятел – го изпрати на рентгенова снимка, която се оказа чиста и Александър се успокои. Пък и нямаше възможност да се тревожи за себе си – телефонът му звънеше почти непрекъснато и той провеждаше дълги разговори, за да уточни оплакванията и лечението на малките си пациенти.

В понеделник сутринта младият мъж се готвеше да пътува обратно към София. Чувстваше се спокоен и в хармония със себе си – беше решил да приеме новата работа, когато изведнъж усети, че е вдигнал много висока температура. И вместо за столицата, се отправил към най-близката лаборатория, за да си направи PCR тест за коронавирус.

Следващите 24 часа бяха най-дългите в живота му заради неизвестността, но интуицията му не го подведе. Пък и симптомите бяха категорични. Пробата се оказа положителна и той започна рязко да се влошава. Кашлицата му почти не спираше, задухът беше осезаем. Направиха му скенер. Този път се видя ясно изразена двустранна пневмония. Приеха го в болницата, а медиите гръмнаха след няколко часа. Интересът бе огромен – това бе едва петдесетият случай в страната и първият за родния му град. Където въпреки всички познаваха семейството му...

Сайтовете спестиха името на заразения лекар и публикуваха само инициалите му, но потребителите на социалните мрежи веднага го „разобличиха“. Последва лавина от яростни и злобни коментари, сякаш човекът бе прокажен или болен от чума, и това бе най-срамното нещо на света... Д-р Чанев се почувства омерзен, а съмнението го загриза отвътре. Имаше чувството, че тялото и душата му всеки момент ще се взривят на хиляди малки парченца. И то не само от болестта, но и от омразата на толкова много и все непознати хора. Уплаши се, но не за себе си. Ами ако беше сбъркал, че не затвори кабинета си. Ако беше изложил на риск стотиците малки пациенти и родителите им?! Как щеше да продължи да живее с такава смазваща отговорност?!

Когато разбра, веднага изпрати съобщение по пациентската вайбър група. Обясни, че е заразен и настоя, ако някой получи дори и най-леки симптоми, незабавно да си направи тест. Беше категоричен, че той ще поеме разходите за пробите.

В следващите няколко дни трескаво очакваше резултатите, но слава Богу заразени нямаше. Незатвирани бяха и пробите на родителите му, които обаче бяха карантинирани и за тях се грижеше едно приятелско семейство. Приятелката му също се изолира в столичната им квартира и двамата се чуваха по няколко пъти на ден. Тя беше добре за разлика от него. Десет дни след като бе приет в интензивното отделение, състоянието му още не беше стабилно и тревожеше лекуващите лекари. Д-р Чанев отслабна с петнадесет килограма, като му се подобряваше, ту се влошаваше, а и още нямаше алгоритъм за преборването на коварната болест. Даваха му антибактериални и противовирусни медикаменти, вливаха му имуностимуланти. Дори му предписаха от хлорните препарати и смениха антибиотика. За жалост, обаче, той поддържаше висока температура, кашляше зловещо, беше много отпаднал и се задушаваше. А тонусът му още повече спадаше, когато четеше негативните коментари за себе си.

Един късен следобед пациентската група във вайбър изписука след няколкоднев-но мълчание. Александър отвори съобщението със свито сърце. Очакваше поред-ния злостен коментар или дори най-лошото – че все пак някой се е заразил заради него. Обаче тревожите му бързо се разсеяха и за първи път от много време младият мъж се усмихна. Родителите на 5-годишната Мая му изпратиха рисунката ѝ, посветена на него. Беше очертала мъничката си ръчица, а вътре имаше сърчице, под което с трогателен детски почерк, стоеше мило послание:

„Бързо оздравяване! Ти си моят ангел-спасител!“

Д-р Чанев усети, че очите му се навлажняват и побърза да ги изтрие, защото предстояше вечерната визитация. Не искаше колегите да помислят, че е слабо-характерен, но не можа да устои на тази неочаквана емоция... Мая беше слънче-

во и любопитно същество, което с непрекъснатото си бърборене и огромните зелени очи грабваше сърцата на хората отраз. Запозна се с нея в първия работен ден след кратката си новозодишна ваканция. Доведоха му я в един късен следобед – също като този, но сега бе почти пролет, а тогава – снегът беше покрил цяла София. Как само минава времето – помисли си г-р Чанев... Момиченцето беше със сетни сили. Имаше температура и почти непрекъснато повръщаше. Той я пред-разположи да се успокои, прегледа я и ѝ предписа лекарства. След два дни обаче майка му се обади и почти през сълзи обясни, че детето няма подобрение. Без колебание Александър напусна кабинета си и веднага се отправи към дома им.

Малката наистина беше доста зле. Въпреки предписаната диета, повръщаше всичко, каквото хапнеше. Телцето ѝ беше обезводнено, а температурата не спадаше. Д-р Чанев извика линейка и придружи семейството до „Пирогов“, къде-то уреди спешни изследвания. Опасенията му се потвърдиха – Мая беше разви-ла ротавирусна инфекция. Приеха я в болница за цяла седмица, а независимо от претоварения си график, той буквално крадеше от времето си, за да я посещава всеки ден. Даже ѝ подари няколко книжки и рисувателно блокче...

Младият мъж отново погледна рисунката. В този момент получи още едно съ-общение. Беше пожелание за бързо възстановяване от друг, по-голям негов па-циент, вече тийнейджър. Това го умил и той се почувства много по-добре. Из-веднъж огладня и за първи път от много време на вечеря усети вкуса на храната.

В следващите няколко дни настъпи бързо подобрение. А добрите думи от мно-гобройните му пациенти не спираха... Когато го изписаха, медиите започнаха буквално да го преследват. Първите няколко дни г-р Чанев не се съгласяваше. Но после реши да сподели историята си, за да вдъхне кураж на всички, които се страхуват. Интервюто му за един от местните сайтове взриви социалната мрежа. Имаше стотици хиляди харесвания, споделяния и коментари. И всички-те до един – позитивни.

Този път г-р Чанев реши да не ги чете. Защото беше наясно, че освен истин-ските доброжелатели, имаше и лицемери. Когато се разболя, същите тези хора го упрекваха във всички земни грехове, а сега му честитяха оздравяването и го поздравяваха. Без угризения... Младият мъж потегли към столицата. Беше прекрасно априлско утро и мирише-ше на пролет. Размечта се... Цял месец не беше прегръщал жена си, а копнееше да погали наедриялото от бременността ѝ коремче... В същото време тя четеше интервюто му. И плачеше. От щастие, че преминаха през тежкото изпитание...

„На болните от коронавирус бих казал, че най-важно е да запазят психиката си. А това се случва единствено с подкрепата на приятели, роднини, познати. Аз усетих точно това. Нека имат кураж и доверие на лекарите! – Имаше ли моменти на чисто човешки страх? – Да. Особено в дните, когато нямаш никакво подобрение. Това и коментарите, които четях и слушах, ме плашеха. Най-важният извод за мен е, че трябва да бъ-дем хора! Да помагаме, колкото и с каквото можем. Този път аз бях в ситуация да ми помагат. Благодарен съм и на лекарите, и на моите малки пациенти, които всеки ден ме заливаха с добрите си думи. Много съм им признателен! На всички обвинения само ще кажа – в професията си винаги съм спазвал първия и основен принцип на медицината – да не вредиш. Щастлив съм, че не заразих никого.“

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION

KIND WORDS

Author: Elena Chamurkova
Third place in the „Text“ Category

He realized he was heavily infected, though not unexpectedly. Because, by vocation and by trade, Alexander Chanev was a paediatrician. He lived more with the anxieties and joys of his little patients and their parents than with his own. Following the safety precautions, he did not stop treating them even in an epidemic. By the way, most of his colleagues closed their surgeries and consulted remotely, but Dr. Chanev took the measured risk and maintained his working schedule. And the little ones got sick mindless of the epidemic situation. That’s how they grew up - with colds, flus, bronchitides, pneumonias and acute viral infections...

The state of emergency found him as a doctor in one of the capital’s big hospitals. Despite the worrisome times, he flew on the wings of love and was going through an awesome period. He and his girlfriend were madly in love and were planning a wedding in anticipation of their first child...
In high spirits, ignoring the growing fatigue of the hard working week, Alexander could hardly wait his duty to be over and immediately left for his hometown. He believed he would spend a wonderful weekend with his parents - also doctors - and discuss his career prospects. He had received an excellent offer from a prestigious private clinic, but he was in no hurry to decide.

The traffic on the highway seemed unusually light for a Friday night, and he enjoyed the driving and the romantic sunset when he suddenly felt unwell. He began to shiver and sweat. It occurred to him that he might have caught a cold or the flu as he was knackered and his immunity was clearly lowering. It did not matter though, at the weekend he would relax with a good book, laze around in front of the TV with home-cooked food. There was nothing wrong with pampering himself for the last time before officially changing his status of a single man. Plus he and his mother had a very strong connection...

A surprisingly strong fit of coughing, however, drove away his idyllic thoughts. Dr. Chanev managed to control it, gradually slowed down and stopped at the first lay-by. It seemed he had a mild fever, so he took a medicine and continued after a short rest. When he arrived, he had almost forgotten about it, because his discomfort was gone. He had a wonderful family evening, but in the morning he felt unwell again and went for an examination. The doctor, a family friend, sent him for an X-ray, which turned out to be fine, and Alexander relaxed. Besides he did not have the chance to worry about himself either - his phone was ringing almost constantly and he had long conversations clarifying the complaints and treatment of his young patients.
On Monday morning, the young man was getting ready to travel back to Sofia. He felt calm and in tune with himself - he had decided to accept the new job when suddenly he felt that he had run a very high temperature. Instead of going to the capital, he went to the nearest lab to get a PCR test for coronavirus.

The next 24 hours were the longest in his life because of the unknown outcome, but his intuition did not let him down. In addition, the symptoms were conclusive. The test was positive and he began to deteriorate sharply. His cough hardly stopped, the shortness of breath was obvious. They did a CAT scan to him. This time there was a pronounced bilateral pneumonia. He was admitted to the hospital, and the

media exploded a few hours later. The interest was huge - this was only the fiftieth case in the country and the first for his hometown. Where, apropos, everyone knew his family...

The websites withheld the name of the infected doctor and published only his initials, but social media users immediately „unmasked“ him. An avalanche of furious and vicious comments followed, as if the man had been a leper or infected with the plague, and this was the most shameful thing in the world... Dr. Chanev was revolted, and doubt started to gnaw at him. He had the feeling that his body and soul would explode into thousands small pieces any moment. And not only from the disease, but also from the hatred of so many and unknown people. He was scared, but not for himself. What if he had done the wrong thing by not closing his office. If he had put hundreds of little patients and their parents at risk?! How would he continue to live with such a crushing responsibility?!

When he found out, he immediately sent a message to the Viber patient group. He explained that he was infected and demanded that if anyone got even the slightest symptoms, they should be tested immediately. He was adamant that he would bear the cost of the tests.

For the next few days, he eagerly awaited the results, but thank God, no one was infected. His parents’ tests were also negative, but they were quarantined and cared for by a friendly family. His girlfriend also isolated in their home in the capital and the two phoned each other several times a day. She was well, unlike him.

Ten days after he had been admitted to the intensive care unit, his condition was not yet stable and worried the doctors. Dr. Chanev lost fifteen kilograms, sometimes getting better, sometimes getting worse, and there was still no algorithm to fight the insidious disease. They gave him antibacterial and antiviral drugs, infused him with immunostimulants. They even prescribed him chlorine preparations and changed the antibiotic. Unfortunately, however, his temperature remained high, he coughed ominously, was very exhausted, and was gasping for breath. And his spirits were getting low as he read the negative comments about him.

One late afternoon, the Viber patient group beeped after a few days of silence. Alexander opened the message with a sinking heart. He was expecting another vicious comment, or even the worst, that someone had become infected because of him. However, his worries quickly dissipated and for the first time in a long while, the young man smiled. Five-year-old Maya’s parents sent him her drawing dedicated to him. She had outlined her tiny hand, and inside was a heart, below which stood a sweet message in touching child’s handwriting:

„Get well soon! You are my angel saviour!

Dr. Chanev felt that his eyes were brimming with tears and hurried to wipe them because the evening round was about to begin. He did not want his colleagues to think he was weak, but he could not resist this unexpected emotion. Maya was a cheery and curious creature who, with her constant chatter and huge green eyes, captivated people’s hearts. He met her on the first working day after his short New Year’s holiday. They brought her to him one late afternoon - just like this one, but

now it was almost spring, and then - the snow was covering Sofia. How time passes - thought Dr. Chanev... The girl was on her last legs. She had a fever and was vomiting almost constantly. He got on the right side of the girl and she calmed down, examined her, and prescribed her medication. Two days later, however, her mother called and almost through tears explained that the child had no improvement. Without hesitation, Alexander left his office and immediately headed for their home.

The little one was really in a bad way. Despite the prescribed diet, she vomited everything she ate. Her body was dehydrated and her temperature was not dropping. Dr. Chanev called an ambulance and accompanied the family to Pirogov, where he arranged emergency tests. His fears were confirmed - Maya had developed a rotavirus infection. She was admitted to the hospital for a whole week, and despite his busy schedule, he literally stole from his time to visit her every day. He even gave her a few books and a drawing pad.

The young man looked at the drawing again. At that moment, he received another message. It was a speedy recovery wish from another, elder patient of his, now a teenager. This moved him and he felt much better. Suddenly he felt hungry and for the first time in a long while, he enjoyed the taste of food at dinner.

The next few days he had a rapid improvement. And the kind words of his many patients did not stop... When he was discharged, the media literally began to hunt him. For the first few days, Dr. Chanev declined. But then he decided to share his story to raise the spirits of all who were afraid. His interview for one of the local websites blew up the social media. There were hundreds of thousands of likes, shares and comments. And all of them - positive.

This time Dr. Chanev decided not to read them. Because he knew that in addition to the genuine well-wishers, there were hypocrites. When he fell ill, these same people accused him of all earthly sins, and now they congratulated him on his recovery and applauded him. Without remorse ...

The young man set off for the capital. It was a beautiful April morning and it smelled like spring. He began day dreaming... He hadn’t hugged his wife for a month, but longed to caress her pregnant belly... At this very moment, she was reading his interview. And she was crying. She was crying with joy that they survived this dreadful ordeal...

“I would tell coronavirus patients that the most important thing is to keep their sanity. And this happens only with the support of friends, relatives, acquaintances. I felt just that. Let them have the courage and trust their doctors!”
- Were there moments of purely human fear?
- Yes. Especially during the days when I had no improvement. This and the comments I read and listened to scared me. The most important conclusion for me is that we must be human beings! To help as much as we can. This time I was in a situation when I needed help. I am grateful to both the doctors and my little patients, who overwhelmed me every day with their kind words. I am very grateful to them! To all accusations, I will only say this - in my profession, I have always applied the first and basic principle of medicine - do no harm. I’m happy I didn’t infect anyone. „

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

КАУЗА ПО ВРЕМЕ НА КРИЗА: МИСИЯТА ВЪЗМОЖНА

Автор: Доротея Йорданова
Почетно отличие в категория „Текст“

Няма съмнение, че COVID-19 промени живота на всички ни. Ограничения, забрани, налагане на стриктни мерки и адаптиране към обстоятелствата на пандемията. Във всеки от нас поне веднъж са изплували чувства на страх и тревога, носталгия и тъга, безпомощност и безполезнаост. Проучване на Детския фонд на ООН – УНИЦЕФ, проведено сред 810 ученици от цялата страна, на възраст между 15 и 19 г., показва, че именно страх, скука, раздразнение, самота и други негативни емоции са най-често изпитваните у тийнейджърите по време на извънредното положение. По-малък дял са младежите, които преживяват кризата положително. Гордея се, че моето училище може да се похвали именно с такъв добър пример!

Нека започна от самото начало...

„Какво означава да си родолюбец?“, „Трябва ли обичта към родината да е на показ?“, „Отживелица ли е патриотичното възпитание на младите хора?“, „В миналото ли трябва да търсим основания за национална гордост и самочувствие или в настоящето?“ – подобни въпроси, прераснали в бурна дискусия, станаха повод учениците от нашето училище и преподавателите им по история да подемат една инициатива, за която искам да Ви разкажа.

В разпалени разговори преминават последните „часове“ преди пандемията. Провокирани от преподавателите си да дадат съвременна дефиниция на израза „родолюбиво дело“, се раждат идеи като „пеене на химна преди започване на училищните занятия“, „разучаване на текстовете на позабравени стари патриотични песни“ и какво ли още не, но консенсус няма... Едни смятат, че патриотизмът не е „демоде“, други, че в 21 век, когато светът се е превърнал в „едно голямо село“, основание за родолюбиви чувства няма. Класовете, напътствани в спора от учителите си, започват всеки свой час, „кръстосвайки шпаги“, и скоро става ясно, че вътре в малките ни класове-социуми дори се оформят лагери – на консерватори традиционалисти и либерали глобалисти. За този „културен диалог“ се разчува не само в деветите класове, но и в училището...

И тъкмо преди да бъде открит *modus vivendi*, дойде пандемията от COVID-19! Останахме си у дома. Започнаха онлайн часовете, голямата тема за това

„трябва ли да обичаме България и защо; срамно или достойно е да се българин“ беше позабравена. Трябваше бързо да свикнем с новите платформи и организация на обучението! На 16 март 2020 г. намерихме съобщение във виртуалните ни класни стаи по история, което гласеше: „Ако имаш лимони си правиш лимонада!“ Да приемем, че от всяка ситуация можем да извлечем полза! Приятна и ползотворна работа във виртуалното пространство!“, както и предложение на нашата учителка да използваме извънредната ситуация, за да реализираме интересна обществена кауза – преиздаване на Юбилеен лист от 1935 г., чието единствено налично копие беше в лошо състояние. Поводът – 180-ата годишнина от рождението на Стефан Караджа – личност тясно свързана с историята на Добруджа. Без излишна показност и въпреки това с усещането, че ще вършим нещо значимо, ние доброволно с желание и интерес станахме част от каузата.

„Да препишем вестника за Стефан Караджа бе чудесна идея, така щяхме да извадим от забвение една библиографска ценност и да научим много. Понечето от съучениците ми се вдъхновиха и искаха да помогнат за преписа. И така се събрахме доста хора и го преписахме. Лично на мен ми хареса тази идея, защото ми изглеждаше доста интригуваща, интересна и патриотична.“ – разказва Симеон Енев, ученик от 9 „Д“. Целта на занятието бе, преписвайки текстове от миналото, да се запознаем както с творчеството и начина на изразяване на авторите, така и с биографията на Стефан Караджа – възнения, интересни периоди от живота, революционна дейност и участие в четническото движение. Първоначалният замисъл бе да се направи печатно издание заради невъзможността да бъде създадено фототипно такова. Целта бе до деня на рождението на Стефан Караджа – 11 май – да започне публикуването на преписаните статии на сайта на училището, като задачата бе да се запази и оригиналният правопис от миналото.

„Процесът за създаването на този вестник беше много интересен и забавен. Беше предизвикателство лично за мен, докато го препиша, защото досега не бях писала със старите български букви.“ – разказва ученичката Радослава Николова.

Девора Николова, ученичка от 9 „Д“, се заема със задачата да направи рисунка, която да послужи за заглавна страница. „Бяхме заинтересовани и госпожата ни даде статиите, които трябва да препишем, и съответно на мен рисунка-

та, тъй като бях единствената, която искаше да нарисува Стефан Караджа. Самият процес за пресъздаването на оригинала не беше труден, тъй като рисунката не е голяма. Беше приключение, докато я нарисувам, защото досега не бях рисувала такъв тип формат и трябваше да направя самите светлосенки с тънкописци и маркери. Но същинският процес при създаването на този вестник беше много интересен и забавен“ – споделя тя.

Не по-различно е мнението и на г-жа Надежда Иванова: „Според мен децата научиха много. Беше им забавно. Това е едно изключително смислено дело, което е нашият принос към културно-историческото ни наследство. Знайно е, че в Добруджа, както казва и самата уводна статия на вестника, има две имена, които всеки добруджанец трябва да помни. Това са имената на Аспарух и имената на Караджата. Статиите са изключително интересни. Аз мисля, че за съвременната публика те биха представлявали интерес – „Подвигът на Караджата“, „Живот и животописни бележки на Стефан Караджа“, „Политически хайдутин“. В самия Юбилеен лист е публикувано едно интересно стихотворение на Дора Габе, посветено на Стефан Караджа и последните дни от живота му и неговия подвиг.“

След COVID-19 животът на всички ни придоби нов смисъл. Целият свят се промени и надали вече ще е същият, най-малкото ние няма да сме. Битката да опазим себе си и близките си не беше никак лесна. Тъжни и мрачни мисли и емоции спходиха всеки от нас, но ние намерихме начин, дори във време на изолацията, да сме заедно, обединени от „добрия пример“. Надяваме се да имаме възможност да направим и истински печатен брой на Юбилейния лист и да го представим пред публика. Да разкажем, че каузата ни даде отговор на спора:

Патриотизмът не се демонстрира чрез татуировките с лика на Левски и Ботев, нито с размера на българското знаме върху капака на колата. Той се крие в малките неща, в ежедневните ни усилия да сме отговорни и сплотени в трудните моменти, да си създаваме смислени каузи и да търсим основанията за национална гордост не в миналото, а в настоящето. Това направиха моите съученици. Те не само ни пренесоха в друга реалност, но и ни припомниха за един човек, чиято биография съпреживяхме, за да може неговата кауза да ни послужи като модел на поведение, който да следваме!

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

A CAUSE IN A TIME OF CRISIS: MISSION POSSIBLE

Author: Doroteya Yordanova
Honorary distinction in the „Text“ Category

There is no doubt that COVID-19 has changed the lives of all of us. Restrictions, banns, strict measures imposed and adaptation to the conditions of the pandemic. Feelings of fear and anxiety, nostalgia and sadness, helplessness and uselessness have surfaced in each of us at least once. A study by the United Nations Children’s Fund - UNICEF, conducted among 810 students across the country, aged 15 to 19, shows that it is fear, boredom, irritability, loneliness and other negative emotions that are most common in teenagers during the state of emergency. Young people who experience the crisis positively form a smaller share. I am proud that my school can boast of such a good example!

Let me start from the very beginning...

“What does it mean to love your country?”, “Should love for the homeland be on display?”, “Is patriotic upbringing of young people out-dated?”, “Should we look for reasons for national pride and self-confidence in the past or should we look in the present?” - such questions, which grew into a heated discussion, became the reason students from our school and their history teachers to undertake an initiative, about which I want to tell you.

The last „hours“ before the pandemic were passing in heated conversations. Incited by their teachers to give a modern definition of the term “patriotic cause”, ideas such as “singing the anthem before classes”, “studying the lyrics of forgotten old patriotic songs” and what not came up but there was no consensus... Some believed that patriotism was not „out of fashion“, others that in the 21st century, when the world had become „one big village“, there were no grounds for patriotic feelings. The classes guided by their teachers in the debate began each lesson, “crossing swords”, and it soon became clear that camps of traditionalist conservatives and liberal globalists were even forming within our small communities of classes. The news about this “cultural dialogue” spread not only in the ninth grade, but also in the school...

And just before the modus vivendi was discovered, the COVID-19 pandemic had come!

We stayed home. The online classes started, the big topic of “should we love Bulgaria and why; is it shameful or worthy to be a Bulgarian” was somewhat forgotten. We had to quickly get used to the new platforms and organization of learning! On 16 March 2020, we found a message in our virtual history classrooms, which read: “If you have lemons, make lemonade!” Let’s assume that we can benefit from any situation! Pleasant and productive work in the virtual space!”, as well as a suggestion from our teacher to use the emergency situation to realize an interesting public cause - a reissue of the Jubilee List from 1935, the only available copy of which was in poor condition. The occasion - the 180th anniversary of the birth of Stefan Karadzha - a person closely associated with the history of Dobrudzha. Without undue flashiness, and yet with the feeling that we would do something significant we, of our own accord, with desire and interest became part of the cause.

“The coping the newspaper about Stefan Karadzha was a great idea and we would rescue from oblivion a bibliographic gem and learn a lot.” Most of my classmates were inspired and wanted to help with the transcript. So we, a lot of people, gathered and transcribed it. Personally, I liked it this idea, because it seemed quite intriguing, interesting and patriotic to me.”- says Simeon Enev, a student of 9 “D” class.

The aim of the undertaking was by copying texts from the past, to get acquainted with the works and the way of expression of the authors, as well as with the biography of Stefan Karadzha - what excite him, interesting periods in his life, his evolutionary activity and participation in the rebel movement. The original idea was to make a printed edition because of the impossibility to create a phototype one. The goal was to start posting the transcribed articles on the school’s website by the time of Stefan Karadzha’s birthday - May 11, and the task was to preserve the original spelling from the past.

“The process of creating this newspaper was very interesting and fun. It was a challenge for me personally to copy it, because I had never written in the old Bulgarian letters before.” - says student Radoslava Nikolova.

Devora Nikolova, a student of 9 “D”, took on the task of making a drawing that would serve as a title page. “We were interested and the teacher assigned to us the articles

we had to copy and the drawing to me, because I was the only one who wanted to draw Stefan Karadzha. The process of recreating the original was not difficult, as the drawing was not big. Drawing it was an adventure because I had never painted this type of format before and I had to make the chiaroscuro myself with fine point pens and markers. But the process itself of creating this newspaper was very interesting and fun” – said she.

The opinion of Mrs. Nadezhda Ivanova is no different: “In my opinion, the children learned a lot. They enjoyed it. This is an extremely meaningful work, which is our contribution to our cultural and historical heritage. It is known that in Dobrudzha, as the introductory article of the newspaper itself says, there are two names that every person from Dobrudzha should remember. These are the name of Asparuh and the name of the Karadzha. The articles are extremely interesting. I think that for the present day audience they would be of interest – “The heroic deeds of the Karadzha”, “The life and biographical notes of Stefan Karadzha”, “Political rebel”. An interesting poem by Dora Gabe, dedicated to Stefan Karadzha and the last days of his life and his heroic deeds, was published in the Jubilee List itself.”

After COVID-19, the lives of all of us have taken on a new meaning. The whole world has changed and it is unlikely it will be the same, at least we will not be. The battle to protect our loved ones and ourselves was not easy. Sad and gloomy thoughts and emotions overcame each of us, but we found a way, even in times of isolation, to be together, united by the “good example”. We hope to have the opportunity to make a real printed edition of the Jubilee List and present it to the public. To tell all that this cause gave us an answer to the dispute:

Patriotism is not demonstrated in tattoos with the faces of Levski and Botev, nor in the size of the Bulgarian flag on the hood of one’s car. It lies in the little things, in our daily efforts to be responsible and united in difficult times, to create meaningful causes and to look for reasons for national pride not in the past but in the present. That is what my classmates did. They not only brought us to another reality, but also reminded us of a man whose biography we empathized with, so that his cause could serve us as a model to follow!

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

АСОЦИАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ КНИЖАРНИЦИ В ИТАЛИЯ СЪЗДАДЕ ВАЛУТА ЗА ЗАКУПУВАНЕ НА КНИГИ

Автор: Паулина Гегова
Почетно отличие в категория „Текст“

Литературата като всяко друго изкуство е смайваща сила, която често ни спасява от емоционалните ни тревоги. Като ни пренася в един друг свят, ни помага поне за малко да забравим злодеянията от реалния.

В Италия изкуството е високо тачено. Осъзнавайки ползите от литературата върху душевното и психическо състояние на отделния индивид, всички независими членове на Италианската асоциация на детските книжарници създадоха инициатива за подпомагане на физическото състояние на съгражданите си. В основата ѝ стои новоизмислена валута за закупуване на детски книги, кръстена Bookcoin.

Bookcoin представляват банкноти, нарисувани от илюстратора Иван Кану – директор на „Mimaster Illustrazione“, върху които стоят ликовете не на политици, крале или национални герои, а на едни от най-обичните автори на детска литература – Джани Родари, Астрид Линдгрен и Роалд Дал. До тях гордо са застанали и някои от най-известните им персонажи.

„Когато ме поканиха да се включа в проекта, не исках да рисувам авторите по детски начин, макар че каузата е насочена към децата. Идеята е те да имат същата власт, каквато имат родителите, когато използват стандартните пари. Тъй като голяма част от икономиката е предназначена за децата, да им дадем осезаем символ е начин да ги поканим да участват в света като protagonists.“, споделя Иван Кану.

Инициативата е вследствие икономическата криза, настъпила в „Ботуша“ заради пандемията от COVID-19. Валутата ще се ползва под формата на подаръчни ваучери. Амбицията е да подпомогне възраждането на детската литература, както и да спомогне за бъдещото развитие на независимите книжарници в страната, които не са подкрепени от големи масмедии или компании.

Bookcoin ще се използва и като допълнителна помощ за финансиране на нови библиотеки, които ще се построят в най-слабо развитите райони на Италия, населени от социално слаби хора. Печалбата от закупените книги, ще се използва и за изграждане на училищни библиотеки, организиране на литературни фестивали и курсове за обучение на бъдещи учители.

От икономическа гледна точка валутата може да се превърне в ценна инвестиция за националните и местни правителства, както и за книжния бизнес. По примера на крипто валутите, с Bookcoin може да се пазарува от всеки онлайн магазин, както и през платформите с платежна система: Bitcoin, Ethereum, Ripple, Bitcoin Cash, Litecoin, NEO, Monero, Dash, NEM, Ethereum Classic, ZCash, Verge, Dogecoin, Namecoin, TokenPay и DigiByte.

За целта предстои Италианската асоциация на детските книжарници да учреди фондация, в която ще участват изтъкнати културни дейци, ръководен комитет и назначен детски лауреат – пост, който се присъжда през две години. Сред най-търсените избори за лауреат са писатели или илюстратори на детски книги със завидни постижения в бранша.

Асоциацията ще търси подкрепа и от бизнеса. Инвеститори могат да бъдат всички банки, благотворителни организации, организации с нестопанска цел, корпоративни дарители или частни лица. Към инициативата ще се включат и издателски къщи или автори, отчели продажба на над 100 000 тираж от авторско произведение.

THE ASSOCIATION OF INDEPENDENT BOOKSTORES IN ITALY CREATES CURRENCY FOR BUYING BOOKS

Author: Paulina Gegova
Honorary distinction in the „Text“ Category

Literature, like any other art, is an amazing force that often saves us from our emotional concerns. By taking us to another world, it helps us to forget, at least for a while, the atrocities of the real world.

In Italy, art is highly revered. Realizing the benefits of literature on the mental and psychological state of the individual, all independent members of the Italian Association of Children's Bookstores have created an initiative to support the physical condition of their fellow citizens. It is based on a newly invented currency for buying children's books, called Bookcoin.

Bookcoin are banknotes drawn by the illustrator Ivan Canu - manager of „Mimaster Illustrazione“, on which not the portraits of politicians, kings or national heroes are displayed, but of some of the most beloved authors of children's books - Gianni Rodari, Astrid Lindgren and Roald Dahl. Some of their most famous characters stand proudly next to them.

“When I was asked to join the project, I did not want to paint the authors in a childish way, although the cause is aimed at children. The idea is that they have the same power as their parents when they use standard money. Since a large part of the economy is intended for children, giving kids a tangible symbol is a way to invite them to take part in the world as protagonists,” says Ivan Canu.

The initiative is the result of the economic crisis in the Italian peninsula due to the COVID-19 pandemic. The currency will be used in the form of gift vouchers. The ambition is to support the revival of children's literature, as well as to help the future development of independent bookstores in the country, which are not supported by big mass media or companies.

Bookcoin will also be used as an additional aid to finance the building of new libraries in the least developed areas of Italy, populated by socially disadvantaged people. The profit from the purchased books will also be used to build school libraries, organize literary festivals and training courses for prospective teachers.

From an economic point of view, the currency can become a valuable investment for the national and local governments, as well as for the book publishing and selling companies. Following the example of cryptocurrencies, Bookcoin can be purchased from any online store, as well as through platforms with a payment system: Bitcoin, Ethereum, Ripple, Bitcoin Cash, Litecoin, NEO, Monero, Dash, NEM, Ethereum Classic, ZCash, Verge, Dogecoin, Namecoin, TokenPay and DigiByte.

To this end, the Italian Association of Children's Bookstores will set up a foundation, which will include prominent cultural figures, a managing committee and an appointed children's laureate - a position that will be awarded every two years. Among the most sought after laureate picks are writers or illustrators of children's books with enviable achievements in the industry.

The association will also seek support from the business. All banks, charities, non-profit organizations, corporate donors or individuals can be Investors. The initiative will also include publishing houses or authors who have reported sales of over 100,000 copies of an author's work.

Организатор/Organized by:

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

АНТИГОНА

Автор: Петър Димов
Специално отличие в категория „Текст“

Оркийт Кант. След много философски прозрения, отегчен от реализма и прагматизма в нашия човешки свят, прекарал в изолация втората половина от живота си, размишлявайки има ли нещо по-висше от нас. Накрая, когато разбрал, че има по-висша сила... полуял. В тази връзка не сме ли изправени и ние пред същата съдба? Няма ли нещо по-висше от нас, което да ни дава знаци? Да ни съобщава, че нещо не е наред в нашия свят, че нещо трябва да променим. Дали пред нас вече не стои старият въпрос на датския принц или преди това ще се сетим за големия Бърнард Шоу и неговата сентенция?

Защо? Не е ли това въпросът. Защо? Защо? Какво се случва с нас и нашия свят? Той никога ли вече няма да е същият? Защо? Когато у нас целият увеселителен парк беше в принудителна почивка заради пандемията COVID-19, всички говореха само за пари, но никой не спомена, че трябва да бъдем по-добри. Защо? Не Левски, а един друг Васил, прекръстил себе си Азис, е

идол на пияната държава. Защо? Империята отвъд океана се тресе и ситуацията наподобява късния Рим. Защо? Лидерите на Европейския мега съюз са солидарни, повтарям, солидарни с всичките си 500 млн. жители само когато слушат Шуман в Брюксел. Защо? Клетата Ломбардия стана нарицателно и Бергамо, и Милано бяха сочени като Содом и Гомор. Защо? Нали хората имат нужда от хората. Защо? Тези лидери изглеждаха като „хомосексуалисти“ - в добрия смисъл, и всеки харесваше само себе си. Защо? Нали бяхме богове. Нали знаехме вече всичко. Нали тази висша сила е толкова близо, без значение колко сме далече вече от нея. Нали не може да бъде по-далече от сърцата ни! Нали тя ни е създала по свой образ и подобие. Само за този вирус ли нямаме имунитет? Нима имаме за радост, скръб, любов и страст? Защото след COVID-19 ще дойде друг, ще преживеем и него, ще се хвърлим с още по-голяма стръв да трупаме, ще станем 10 или 12 милиарда, докато някой ден ще бъде опасно да обменяме дори телесни течности. Защо? Свещът, който ни заобикаля е зъл и враждебен. Защо злото сее своите семена навсякъде? Кои сме ние? Кой съм аз? Защо изгубих моите близки? Защо изгубих и майка си, и жената, която обичах? Къде е Любовта, къде е Обичта.

Макар че, докато бях пуснат в домашен отпуск, успех да намеря човек, кой-

то да ме впечатли и заради когото да започна на чисто оттук нататък, жена която е видяла първо лоша страна на живота. Надявам се заедно да открием доброта. Защото нали след злото идва и доброто. Нали след чумата се родиха Джото и Леонардо. Родиха се Ренесанса. Родиха се промяната. Нали това иска небето от нас. Нали тази висша сила ни създаде по-свой образ и подобие, добри и състрадателни. Защо? Няма ли да го разберем, късно ли е?

Бедният стар Кант. Поне за едно съм сигурен - трудно ще ни сполети неговата съдба.

„Уважаеми приятели,

Адмирации за прекрасната ви инициатива и възможността да изразя чрез силата на словото своята позиция за глобални и социални проблеми. Благодарности и на Администрацията на Затвора – град Стара Загора, за реалния шанс всеки от нас да усети от тази магия наречена Свобода на словото и духа.“ – от автора.

ANTIGONE

Author: Petar Dimov
Special distinction in the „Text“ Category

Poor Kant. After many philosophical insights, bored with the realism and pragmatism in our human world, he spent the second half of his life in isolation, pondering whether there was anything higher than us. Finally, when he realized there was a higher power ... he lost his mind. Speaking of which, are we not facing the same fate? Isn't there something higher than us that gives us signs? Telling us that something is wrong in our world that we need to change something. Aren't we faced with the old question of the Danish prince or before that we'll remember the great Bernard Shaw and his adage?

Why? Isn't that the question. Why? Why? What is happening to our world and us? Will it never be the same again? Why? When the whole amusement park in our country was on forced leave because of the COVID-19 pandemic, everyone was talking only about money, but no one mentioned that we should be better people. Why? Not Levski, but another Vasil, who adopted the moniker Azis, is the idol of

the intoxicated country. Why? The empire overseas is shaking and the situation resembles that of latter-day Rome. Why? The leaders of the European mega-union are in solidarity, I repeat, in solidarity with all their 500 million inhabitants only when they listen to Schumann in Brussels. Why? Poor Lombardy became a byword and Bergamo and Milan were referred to as Sodom and Gomorrah. Why? People need people, don't they? Why? These leaders looked like “homosexuals” - in a good way, and everyone liked only themselves. Why? Weren't we gods? Didn't we already know everything. Isn't this higher power so close, no matter how far we are from it already. It can't be further from our hearts! Didn't it create us in its own image and likeness. Don't we have immunity only to this virus? Do we have it to joy, sorrow, love and passion? Because after COVID-19 another one will come, we will survive it too, we will throw ourselves with even more fury to accumulate, we will become 10 or 12 billion, while one day it will be dangerous to exchange even body fluids. Why? The world around us is evil and hostile. Why does evil sow its seeds everywhere? Who are we? Who am I? Why did I lose my loved ones? Why did I lose both my mother and the woman I loved? Where is Love, where is Affection.

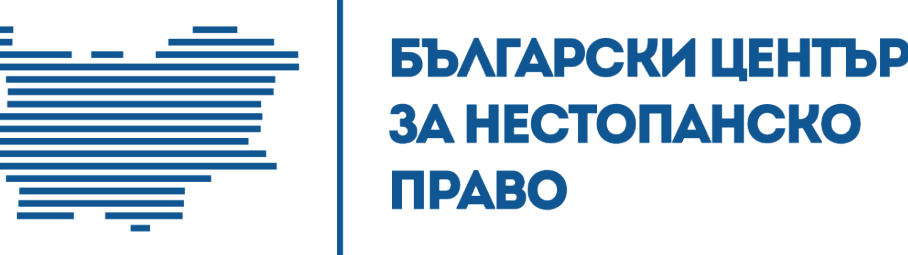
Although, while I was on home leave, I was able to find someone to impress me and for whom to start from scratch, a woman who had seen the bad side of life first. I hope we find kindness together. Because after the evil comes the good. Weren't Giotto and Leonardo born after the plague. The Renaissance was born. The change was born. Isn't that what heaven wants from us. Didn't this higher power create us to its own image and likeness, kind and compassionate. Why? Won't we understand it, is it too late?

Poor old Kant. I am sure of at least one thing - we will hardly meet his fate.

„Dear friends,

Admiration for your wonderful initiative and the opportunity to express my position on global and social issues through the power of word. Thanks also to the Administration of the Prison - Stara Zagora, for the real chance every one of us had to feel this magic called Freedom of speech and spirit.“ – by the author.

Организатор/Organized by:

С финансовата подкрепа на
With the financial support of:

Sofia Municipality
Culture Programme

